

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 10. října 2022  
Č. j.: 2022 / 104203 / 570  
Ke sp. zn.: Sp/2020/288/573  
Počet stran: 45

## **P Ř Í K A Z**

Česká národní banka (dále též „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a orgán dohledu nad oblastí poskytování spotřebitelských úvěrů podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“) rozhodla podle ustanovení § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, (dále jen „přestupkový zákon“) ve spojení s ustanovením § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v řízení se společností SIM PŮJČKA s.r.o., IČO 015 48 689, se sídlem Kunětická 2534/2, Vinohrady, 120 00 Praha 2, která je registrovaná jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru takto:

**Společnost SIM PŮJČKA s.r.o., IČO 015 48 689, se sídlem Kunětická 2534/2, Vinohrady, 120 00 Praha 2, se uznává vinnou tím, že**

**i.**

- a) v období od 1.1.2019 do 31.12.2019 nezavedla a neudržovala postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, která by zajišťovala řádné poskytování spotřebitelského úvěru, když řádně nezjišťovala příjmy, výdaje a závazky spotřebitelů,**

**t e d y p o r u š i l a**

**ustanovení § 15 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru,**

- b) v období od 7.5.2021 do 12.4.2022 nezavedla a neudržovala pravidla a postupy pro průběžnou kontrolu dodržování povinností souvisejících s právem spotřebitele na mimosoudní řešení spotřebitelského sporu upravených v zákoně č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele ve znění pozdějších předpisů ve spojení se zákonem č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů, neboť opakovaně finančnímu arbitrovi neposkytla součinnost při řešení spotřebitelských sporů mezi ní a jejími zákazníky,**

**t e d y   p o r u š i l a**

**ustanovení § 15 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. f) zákona o spotřebitelském úvěru,**

ii. v období od 24.1.2019 do 3.12.2019 při poskytování spotřebitelských úvěrů a při refinancování spotřebitelských úvěrů řádně neposuzovala úvěruschopnost spotřebitele, když ze vzorku 35 úvěrových případů

- [illegible]

**t e d y   p o r u š i l a**

**ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru,**

- iii. v období od 18.2.2019 do 19.8.2019 poskytovala spotřebitelské úvěry prostřednictvím [REDAKCE] rozené [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], aniž tito pracovníci splňovali podmínky odborné způsobilosti,

**t e d y p o r u š i l a**

**ustanovení § 8 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru,**

**č í m ž s e d o p u s t í l a**

**ad (i) přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru,**

**ad (ii) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru,**

**ad (iii) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru,**

**a z a t o s e j í u k l á d á**

**podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru pokuta ve výši 1 000 000 Kč (slovy jeden milion korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.**

## **ODŮVODNĚNÍ**

### **A. Identifikace účastníka řízení**

1. Společnost SIM PŮJČKA s.r.o., IČO 015 48 689, se sídlem Kunětická 2534/2, Vinohrady, 120 00 Praha 2 (dále jen „účastník řízení“) od 11.5.2018 disponuje povolením k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru.
2. Statutární orgán účastníka řízení je tvořen jednatelem, kterým byl v období od 1.12.2016 do 4.10.2022 Gennady Knyazkov, nar. 24.3.1955, bytem Karafiátová 424, Osnice, 252 42 Jesenice. Od 4.10.2022 je jednatelem účastníka řízení Yan Bukhanets, nar. 27.7.1990, bytem Stříbrského 976/9, Háje, 149 00 Praha 4. Kontrolním orgánem účastníka řízení je dozorčí rada, jejímž jediným členem je Andrej Kňazkov, nar. 14.8.1986, Karafiátová 424, Osnice, 252 42 Jesenice.
3. Správní orgán provedl u účastníka řízení kontrolu podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“). Předmětem kontroly bylo prověření dodržování právních předpisů při výkonu činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru.

### **B. Postup před vydáním příkazu**

4. Kontrola byla zahájena dne 2.1.2020 doručením oznámení o zahájení kontroly ze dne 16.12.2019. Výsledky kontroly shrnul správní orgán v protokolu o kontrole ze dne 19.6.2020, který byl účastníkovi řízení doručen dne 22.6.2020. Dne 17.7.2020 účastník řízení podal námitky proti protokolu o kontrole. Dne 13.8.2020 bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne.
5. Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod vyhlášené jako součást ústavního pořádku České republiky usnesením Předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb. se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; pozdějšího zákona se použije, je-li to pro pachatele příznivější. Právní úprava rozhodná pro posouzení jednání účastníka řízení je obsažena v zákoně o spotřebitelském úvěru. Tento zákon byl v období od nabytí účinnosti dne 1.12.2016 do dne vydání tohoto příkazu několikrát novelizován, avšak na základě porovnání jednotlivých znění tohoto zákona, správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností v oblasti posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku.
6. Správní orgán konstatuje, že příkaz byl vydán včas a nedošlo k prekluzi odpovědnosti za výše uvedené skutky. Správní orgán získal první informace o tom, že se účastník řízení mohl dopustit přestupku podle zákona o spotřebitelském úvěru na základě provedené kontroly zahájené dne 2.1.2020 (viz Protokol o kontrole), nemohlo tedy dojít ke zmeškání lhůty podle ustanovení § 46e odst. 3 zákona o České národní bance. S ohledem na skutečnost, že vytýkaná jednání účastníka řízení jsou trvajícím či pokračujícím přestupkem, k jejichž ukončení došlo nejdříve ad i) dne 31.12.2019, resp. 12.4.2022, ad ii) dne 3.12.2019, ad iii) dne 19.8.2019 k zániku odpovědnosti podle § 30 přestupkového zákona ve spojení se speciálním ustanovením § 46e odst. 3 zákona o České národní bance nedošlo, neboť promlčecí doba činí 5 let ode dne následujícího po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu úkonu nebo odstranění protiprávního stavu. K promlčení by tak došlo nejdříve k ad i) k 1.1.2025, resp. 13.4.2027, ad ii) k 4.12.2024, ad iii) k 20.8.2024.
7. Po důkladném vyhodnocení kontrolních zjištění obsažených v protokolu o kontrole se správní orgán rozhodl o těch z nich, která považuje za závažná, vydat tento příkaz.

#### **C. Skutková zjištění, právní posouzení a vyjádření správního orgánu**

8. Účastník řízení byl v rámci kontroly vyzván k předložení přehledu uzavřených smluv o úvěru, ze kterého vyplývá, že účastník řízení sjednal v období od 1.1.2019 – 31.12.2019 (dále jen „kontrolované období“) u typu produktu SIM MINI celkem 3679 smluv o spotřebitelském úvěru z toho (i) 1275 spotřebitelských úvěrů bylo poskytnuto spotřebiteli jako první úvěr a (ii) 2404 spotřebitelských úvěrů bylo poskytnuto spotřebiteli jako opakovaný úvěr.
9. Produkt SIM MINI je produkt neúčelový, bez zajištění, jednorázově splatný ve lhůtě 7 až 30 dnů. Minimální výše úvěru je 2 000 Kč a maximální výše úvěru je

12 000 Kč. Smlouvu o úvěru bylo možné sjednat výhradně distančně (bezhotovostní výplata jistiny) nebo prostřednictvím samostatného zprostředkovatele/vázaného zástupce (jistina je vyplacena hotově na tzv. pobočce). Účastník řízení při poskytnutí jistiny spotřebiteli účtoval poplatek, který byl vypočten jako součet částek představující výpůjční úrok a administrativní poplatek podle smlouvy o úvěru.

10. V kontrolovaném období sjednal (i) výhradně distančně 2698 úvěrových případů a (ii) osobně, resp. prostřednictvím samostatných zprostředkovatelů nebo vázaných zástupců 981 úvěrových případů.
11. Ve vztahu k prvním úvěrům bylo zjištěno, že v 846 případech z 1275 sjednaných spotřebitelských úvěrů došlo v průběhu trvání smluvního vztahu v rámci kontrolovaného období k prodlení (což je cca 66 %). Ke dni 31.12.2019 bylo zjištěno trvající prodlení (i) v 542 případech z 1275 sjednaných spotřebitelských úvěrů, které byly poskytnuty jako první úvěr žadatele (cca 42 %) a (ii) v 326 případech z 2404 sjednaných spotřebitelských úvěrů, které byly poskytnuty jako opakovaný úvěr (cca 14 %). Z důvodu vysokého počtu spotřebitelů v prodlení, kteří u účastníka řízení sjednali první smlouvu o úvěru, byla kontrola správního orgánu zaměřena pouze na tyto úvěry.
12. Účastník řízení v rámci kontrolovaného období zamítl celkem 29 468 žádostí o úvěr. Z tohoto počtu byla v 18 197 případech žádost o úvěr odmítnuta z důvodu,<sup>1</sup> který souvisel s povinností posoudit úvěruschopnost žadatele o úvěr.
13. Správní orgán si při kontrole na místě dne 6.2.2020 vyžádal dokumentaci podle požadavků uvedených v protokolu o průběhu kontroly na místě<sup>2</sup> k 35 úvěrovým případům, které byly sjednány a úvěr byl poskytnut jako první úvěr žadatele (dále jen „vzorek“), viz tabulka.

|     | Číslo smlouvy | Datum uzavření smlouvy (zdroj podepsaná smlouva o úvěru) | Jméno a příjmení spotřebitele | Smlouva o úvěru byla sjednána výhradně distančně (D)/ Smlouva o úvěru byla sjednána osobně (O) |
|-----|---------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | ██████        | 24. ledna 2019                                           | ██████████                    | D                                                                                              |
| 2.  | ██████        | 1. února 2019                                            | ██████████                    | O                                                                                              |
| 3.  | ██████        | 13. února 2019                                           | ██████████                    | O                                                                                              |
| 4.  | ██████        | 15. února 2019                                           | ██████████                    | D                                                                                              |
| 5.  | ██████        | 27. února 2019                                           | ██████████                    | O                                                                                              |
| 6.  | ██████        | 5. března 2019                                           | ██████████                    | O                                                                                              |
| 7.  | ██████        | 6. března 2019                                           | ██████████                    | D                                                                                              |
| 8.  | ██████        | 22. března 2019                                          | ██████████                    | D                                                                                              |
| 9.  | ██████        | 29. března 2019                                          | ██████████                    | O                                                                                              |
| 10. | ██████        | 1. dubna 2019                                            | ██████████                    | D                                                                                              |
| 11. | ██████        | 1. dubna 2019                                            | ██████████                    | D                                                                                              |
| 12. | ██████        | 12. dubna 2019                                           | ██████████                    | D                                                                                              |

<sup>1</sup> Důvody odmítnutí: exekuce žadatele, nedoložitelné příjmy, záznam v interním blacklistu, nález v REPI, odmítnutí souhlasu s náhledem do úvěrového registru REPI, nedostatek volných zdrojů, nezaměstnaný žadatel, záznam žadatele v insolvenčním rejstříku. Přijato ČNB dne 15.1.2020, č. j. 2020/008028/CNB/650, soubor *priloha\_738019072\_0\_Priloha-vyzvy\_1\_SIM\_Pujcka.xlsx*.

<sup>2</sup> Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023772/650.

|     |        |                    |            |   |
|-----|--------|--------------------|------------|---|
| 13. | ██████ | 23. dubna 2019     | ██████     | D |
| 14. | ██████ | 3. května 2019     | ██████████ | O |
| 15. | ██████ | 21. května 2019    | ██████████ | D |
| 16. | ██████ | 21. května 2019    | ██████████ | O |
| 17. | ██████ | 14. června 2019    | ██████████ | D |
| 18. | ██████ | 14. června 2019    | ██████████ | D |
| 19. | ██████ | 25. června 2019    | ██████████ | D |
| 20. | ██████ | 24. června 2019    | ██████████ | D |
| 21. | ██████ | 3. července 2019   | ██████████ | D |
| 22. | ██████ | 8. července 2019   | ██████████ | O |
| 23. | ██████ | 11. července 2019  | ██████████ | D |
| 24. | ██████ | 29. července 2019  | ██████████ | D |
| 25. | ██████ | 5. srpna 2019      | ██████████ | D |
| 26. | ██████ | 8. srpna 2019      | ██████████ | D |
| 27. | ██████ | 16. srpna 2019     | ██████████ | D |
| 28. | ██████ | 22. srpna 2019     | ██████████ | D |
| 29. | ██████ | 26. srpna 2019     | ██████████ | D |
| 30. | ██████ | 6. září 2019       | ██████████ | D |
| 31. | ██████ | 13. září 2019      | ██████████ | D |
| 32. | ██████ | 25. října 2019     | ██████████ | D |
| 33. | ██████ | 31. října 2019     | ██████████ | O |
| 34. | ██████ | 28. listopadu 2019 | ██████████ | O |
| 35. | ██████ | 3. prosince 2019   | ██████████ | D |

14. Reprezentativnost vzorku je zajištěna tím, že byly vybrány složky spotřebitelů s těmito průřezovými parametry:

- Prodloužení a prodlení splatnosti dluhu: ve 33 případech<sup>3</sup> ze vzorku se spotřebitel ocitl v průběhu trvání smluvního vztahu v prodlení s plněním peněžitého dluhu a zároveň mu byla účtována smluvní pokuta. Z těchto 33 případů byla celkem ve 20 případech<sup>4</sup> prodlena splatnost peněžitého dluhu, v 7 případech více než 3x, resp. na výjimku.<sup>5</sup>
- Další doplňkové parametry určující pro výběr vzorku: (i) časové hledisko, resp. rozložení vzorku do všech měsíců v rámci kontrolovaného období a (ii) způsob sjednání spotřebitelského úvěru (výhradně distančně 25 případů ze vzorku a prostřednictvím samostatných zprostředkovatelů (dále jen „SZ“) /vázaných zástupců (dále jen „VZ“) 10 případů ze vzorku).

#### **i. Pravidla a postupy spojené se sjednáním spotřebitelského úvěru**

15. Podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru má nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru povinnost zavést a udržovat postupy a pravidla, která jsou vhodná mimo jiné z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Postupy a pravidla musí být přiměřená povaze, rozsahu

<sup>3</sup> Vyjma ██████ a ██████.

<sup>4</sup> Viz tabulka č. 12 na str. 47 protokolu o kontrole

<sup>5</sup> Úvěrový případ ██████ – splatnost dluhu prodlena 5x, ██████ – splatnost dluhu prodlena 5x, ██████ – splatnost dluhu prodlena 5x, ██████ – splatnost dluhu prodlena 11x, ██████ – splatnost dluhu prodlena 11x, ██████ – splatnost dluhu prodlena 4x, ██████ – splatnost dluhu prodlena 5x.

a složitosti činností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a musí zajišťovat řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru.

16. Na základě § 15 odst. 2 písm. c) téhož zákona postupy a pravidla podle § 15 odst. 1 zahrnují pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
17. Podle § 15 odst. 2 písm. f) téhož zákona postupy a pravidla podle odstavce 1 zahrnují průběžnou kontrolu dodržování povinností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru plynoucích z tohoto zákona a jiných právních předpisů,
18. Podle § 15 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru je nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel.
19. Výše uvedená ustanovení se týkají jak formálního nastavení pravidel a postupů ve vnitřních předpisech účastníka řízení, tak uplatňování těchto pravidel a postupů takovým způsobem, aby byly naplněny požadavky zákona o spotřebitelském úvěru.
20. Požadavky pro nastavení pravidel a postupů jsou rozpracovány v *Dohledovém benchmarku č. 3/2016*<sup>6</sup>, podle něhož se zavedením a udržováním pravidel a postupů podle § 15 zákona o spotřebitelském úvěru rozumí také povinnost účastníka řízení fakticky uplatňovat tato pravidla a postupy podle zákona o spotřebitelském úvěru.

### **Žádost o úvěr podaná distančním způsobem**

21. Žádost o úvěr mohl žadatel podat prostřednictvím lead generátoru nebo prostřednictvím webových stránek účastníka řízení.
22. V případě podání žádosti prostřednictvím lead generátoru, žadatel nejdříve vyplní formulář na webové stránce příslušného lead generátoru. Lead generátor zašle žádost, která obsahuje předem dohodnuté parametry/filtry na účastníka řízení.<sup>7</sup>
23. Při podání žádosti prostřednictvím webové stránky účastníka řízení vstupuje žadatel do procesu podání žádosti o úvěr prostřednictvím webové stránky <https://www.simpujcka.cz/pozadat-o-uver>, kde zadá výši úvěru (min. 2 000 Kč - max. 12 000 Kč) a dobu splatnosti úvěru (min. 7 dnů – max. 30 dnů). Podle zadaných dat jsou žadateli poskytnuty další informace spojené s poskytnutím úvěru (např. výše poplatku, úrok, RPSN).<sup>8</sup>
24. Po zmáčknutí tlačítka „požádat“ žadatel přejde do formuláře žádosti,<sup>9</sup> kde vyplňuje údaje u položky: „Jméno“, „Příjmení“, „Rodné číslo“, „Číslo

<sup>6</sup> Veřejně dostupný na internetových stránkách ČNB [https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financi-trh/galleries/vykon\\_dohledu/dohledove\\_benchmarky/download/dohledovy\\_benchmark\\_2016\\_03.pdf](https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financi-trh/galleries/vykon_dohledu/dohledove_benchmarky/download/dohledovy_benchmark_2016_03.pdf)

<sup>7</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č.j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

<sup>8</sup> Printscreen webových stránek ze dne 17.1.2020 vedený ČNB, č. j. 2020/055928/CNB/650, soubor *simpujcka\_cz\_pozadat\_o\_uver\_17012020.pdf*.

<sup>9</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor: *Screenshoty\_os\_udaje.png*.

občanského průkazu“, „Mobilní telefon“, „Emailová adresa“ a „Trvalé bydliště“, popřípadě „Kontaktní adresa“, pokud se údaje liší od údajů uvedených u položky „Trvalého bydliště“. Doplnění všech údajů je povinné vyjma údaje u položky „Emailová adresa“. Stisknutím tlačítka „Další krok“ se žadatel přesune do další fáze podání žádosti.

### Vzorový formulář žádosti – viz obrázek níže:

25. V tomto kroku<sup>10</sup> žadatel vyplňuje v části s názvem „Zdroj příjmů“ údaje u položky „Hlavní zdroj příjmů“, „Výše příjmů“, v části s názvem „Pravidelné měsíční výdaje („Kč/měsíc“)“ uvede údaj u těchto položek:
  - a) „Náklady na bydlení (nájemné, inkaso, energie)“
  - b) „Další náklady (jídlo, léky, zdravotnické pomůcky, oblečení, doprava)“
  - c) „Ostatní úvěry a zápůjčky (hypotéka)“
26. Účastník řízení uvedl, že dne 5.8.2019 došlo ke změně části formuláře „Pravidelné měsíční výdaje Kč/měsíc“. <sup>11</sup> Účastník řízení k tomu dále uvedl: <sup>12</sup> „Původní formulář obsahoval kolonku „Bydlení“, kde žadatel uváděl, zda bydlí ve vlastním, v nájmu, na ubytovně a podobně. Dále původní formulář obsahoval kolonku „Typ bydlení“, kde žadatel uváděl, zda bydlí v bytě, rodinném domě, či v jiné formě bydlení. Dále došlo ke změně názvu kolonky „Výdaje na domácnost (nájem, inkaso, energie)“ na „Náklady na bydlení (nájemné, inkaso, energie)“. Kolonka „Osobní výdaje (jídlo, oblečení, doprava atd.)“ změnila název na „Další náklady (jídlo, léky, zdravotní pomůcky, oblečení, doprava)“. Kolonka „Spoření a pojištění“ byla přejmenována na „Ostatní úvěry a zápůjčky (hypotéka)“. Vypuštěny byly kolonky „Výživné a alimony“ a „Splátky úvěrů“.“
27. Žadatel dále vyplňuje údaj u položky „Počet výdělečně činných členů domácnosti“, „Počet vyživovaných členů domácnosti“, „Rodinný stav“ a „Číslo bankovního účtu pro vyplacení půjčky“. Součástí tohoto kroku jsou i zaškrťovací pole (viz obrázek níže). Tento postup potvrdil i účastník řízení při kontrole na místě. <sup>13</sup>

<sup>10</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor *Screenshoty\_uvodni\_stranka\_2.png*.

<sup>11</sup> Přijato ČNB dne 13.5.2020, č. j. 2020/060266/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_ze\_dne\_6.5.2020.pdf*.

<sup>12</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020.pdf*.

<sup>13</sup> Protokol o kontrole na místě ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023772/CNB/650.

## Vzorový formulář žádosti – viz obrázek níže:

☒ Čestně prohlašuji, že všechny údaje, které jsem o své osobě uvedl(a) jsou úplné, správné a pravdivé, a že jsem nezamítl(a) žádné podstatné skutečnosti, které by mohly mít vliv na posouzení mé schopnosti splácet a disponuji peněžitými prostředky, které postačují pro řádné uhrazení požadovaného úvěru. Usmím si vědom(a) skutečnosti, že rozhodnutí společnosti SIM PŮJČKA s.r.o. o mé žádosti o úvěr závisí na posouzení mé úvěruschopnosti a beru na vědomí, že ukážou-li se mé informace v žádosti o úvěr nepravdivé nebo neúplné, v důsledku čehož bude znemožněno posoudit mou úvěruschopnost, nebude mi úvěr poskytnut.

☒ Čestně prohlašuji, že proti mé osobě není vedeno žádné exekuční ani insolvenční řízení. Dále prohlašuji, že vůči mně není vykonatelné žádné rozhodnutí orgánu veřejné moci, a že neexistuje ani žádná jiná veřejná či soukromá listina, která by mohla být podkladem pro podání návrhu na nařízení exekuce či výkon rozhodnutí.

☒ Prohlašuji, že jsem se seznámil(a) s PŘEDSMLOUVNÍMI INFORMACEMI, porozuměl(a) jsem jim a souhlasím s nimi.

☒ Prohlašuji, že jsem byl seznámen(a) s návrhem SMLOUVY O ÚVĚRU, porozuměl(a) jsem jí a souhlasím s ní.

HOTOVO, ODESLAT ŽÁDOST

28. Žadatel po zaškrtnutí výše uvedených políček následně stiskne na tlačítko „Hotovo, odeslat žádost“. Tímto je žádost o úvěr odeslána účastníkovi řízení.

### Žádost o úvěr podaná osobně

29. Žadatel vstupuje do procesu podání žádosti<sup>14</sup> prostřednictvím distribuční sítě (tzv. poboček) osobní schůzkou na „pobočce“ účastníka řízení<sup>15</sup>. Účastník řízení pro zaznamenávání informací od žadatele využívá tzv. pobočkovou aplikaci<sup>16</sup> (dále jen „pobočková aplikace“).
30. Účastník řízení předložil u všech případů ze vzorku sjednaných prostřednictvím distribuční sítě dokument Záznam jednání se žadatelem o úvěr, který byl součástí smluvní dokumentace. V tomto dokumentu jsou zaznamenány informace, které žadatelé uvádí při vyplňování žádosti v pobočkové aplikaci.
31. Samostatný zprostředkovatel či vázaný zástupce na osobní schůzce s žadatelem do pobočkové aplikace zadá rodné číslo, číslo občanského průkazu, jméno, příjmení a telefonní číslo. Po stisknutí tlačítka „odeslat na kontrolu“ je proveden tzv.: „precheck“ pracovníkem zákaznického oddělení.
32. Poté, co je proveden „precheck“, samostatný zprostředkovatel či vázaný zástupce pokračuje ve vyplňování údajů podle sdělení žadatele, kdy tyto údaje jsou zaznamenány v dokumentu Záznam jednání se žadatelem o úvěr, a to (i) u položek „osobní bankovní účet a kód banky“, „trvalá adresa“, popřípadě „doručovací adresa“, pokud se liší od trvalé adresy a „email“ a (ii) u položek v oddílu s názvem „2 Bonita“.
33. Po vyplnění všech jednotlivých položek v žádosti o úvěr, která je vedena v pobočkové aplikaci, samostatného zprostředkovatele/vázaného zástupce (i)

<sup>14</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020 odpolední blok.MP3*, čas od 01:47:30.

<sup>15</sup> Přijato ČNB dne 15.1.2020, č. j. 2020/008028/CNB/650, soubor: *2\_Popis\_distribucni\_site.pdf*.

<sup>16</sup> Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubory ve formátu *Pobo\_app\_XXXX.png*.

vytiskne a dá žadateli k podpisu souhlas se zpracováním osobních údajů<sup>17</sup> a (ii) nahraje do pobočkové aplikace občanský průkaz (obě strany) a druhý doklad prokazující totožnost žadatele a dále doklady prokazující příjem žadatele.

#### **a) Pravidla a postupy spojené s posouzením úvěruschopnosti**

34. Postupy pro posuzování úvěruschopnosti žadatele účastník řízení zakotvil ve svém vnitřním předpisu č. 14/17 Pravidla pro posuzování úvěruschopnosti žadatele o spotřebitelský úvěr účinném ke dni 15.3.2018, který byl později aktualizován a jeho nová verze je účinná ke dni 1.2.2019 (dále jen „vnitřní předpis 14/17“). Další postupy související s posuzováním úvěruschopnosti spotřebitele účastník řízení upravil ve svém vnitřním předpise č. 2/2016.
35. Níže popsaná skutková zjištění popsaná vycházejí zejména (i) z vyjádření účastníka řízení při kontrole na místě dne 6.2.2020, která jsou zaznamenána v protokolu o kontrole na místě, jejichž správnost účastník řízení potvrdil podpisem,<sup>18</sup>(ii) z informací uvedených v harmonogramu činnosti pracovníků zákaznického oddělení<sup>19</sup> (dále jen „tabulka ZO“) a harmonogramu činností pracovníků oddělení schvalování<sup>20</sup> (dále jen „tabulka S“), (iii) z doložených call scriptů<sup>21</sup> a (iv) z odpovědi na výzvu<sup>22,23</sup>.

#### **Postup zákaznického oddělení při podání žádosti distančním způsobem**

36. Pracovník zákaznického oddělení si v aplikaci Simtec 3.1. (dále jen „CRM systém“) otevře ze seznamu žádostí konkrétní žádost od žadatele a provede kontrolu údajů v záložce „Shody“.<sup>24</sup> Podle popisu činností v tabulce ZO spadá kontrola údajů v této záložce v CRM systému pod Validaci 1.
37. V záložce „Shody“ je nastavena kontrola na „Shodu rodného čísla“: (i) v black listu, (ii) shodu rodného čísla u více osob, (iii) zda žadatel nemá již otevřený úvěr, včetně případné historie zamítnutí předchozích žádostí.<sup>25,26</sup> V této záložce se pracovníkovi zákaznického oddělení zobrazují shody na žadatelem uvedenou „trvalou adresu“ a „telefonní číslo“, pokud jsou již zadány v CRM systému.<sup>27</sup>

<sup>17</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020 \_odpolední blok.MP3*, čas od 01:57:20.

<sup>18</sup> Protokol o kontrole na místě ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023772/CNB/650.

<sup>19</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor *Zakaznicke\_oddeleni.xlsx*.

<sup>20</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor *Oddeleni\_schvalovani\_uveru.xlsx*.

<sup>21</sup> Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubor *Call\_skript\_produkty\_SIM\_MINI\_5.11.2018.pdf*.

Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor *Call\_script.pdf*.

<sup>22</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

<sup>23</sup> Přijato ČNB dne 13.5.2020, č. j. 2020/060266/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_ze\_dne\_6.5.2020.pdf*.

<sup>24</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020 \_dopolední blok.MP3*, čas 00:35:07.

<sup>25</sup> Červená barva znamená zamítnuto účastníkem řízení, lososová barva znamená zrušeno žadatelem nebo zrušena žádost na podnět žadatele, fialová barva znamená splacený úvěr.

<sup>26</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor *Zakaznicke\_oddeleni.xlsx*, list Nový klient – web, lead.

<sup>27</sup> Např: U [redacted] (č. smlouvy [redacted]) je vidět shoda u rodného čísla u žádosti na úvěr ve výši 4 500 Kč, ze dne 19.1.2019, která byla zamítnuta. Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, [redacted], [redacted], složka [redacted]\_screens, soubor [redacted]\_Info+Shody.png.

38. Poté následuje telefonický hovor s žadatelem o úvěr<sup>28</sup>, který je formálně rozdělen do čtyř částí (Validace 2 podle tabulky ZO).
39. Účastník řízení v průběhu kontrolovaného období při komunikaci s žadatelem o úvěr používal call script<sup>29</sup> ve znění účinném od 5.11.2018 do 4.8.2019<sup>30</sup> (dále jen „call script 1“) a ve znění účinném od 5.8.2019<sup>31</sup> (dále jen „call script 2“). Znění obou call scriptů se liší a odlišnosti relevantní pro proces posouzení úvěruschopnosti jsou popsány níže.
40. V rámci telefonního hovoru je žadatel o úvěr mj. dotazován, zda souhlasí s nahlížením do registrů – Insolvenční rejstřík (dále jen „ISIR“), Centrální evidence exekucí ČR (dále jen „CEE“), Crif - registr platebních informací s.r.o., IČO 05775809, Štětкова 1638/18, 140 00 Praha 4 (dále jen „REPI“), Seznam neplatných občanských průkazů vedený Ministerstvem vnitra<sup>32</sup>. Pracovník zákaznického oddělení během hovoru provede lustraci v ISIR a pořídí záznam z CEE, který je následně uložen na zašifrovaný disk. Následně je žadatel dotazován na zdroj aktuálního příjmu (zaměstnanecký poměr / podnikatel / starobní důchod / mateřská / rodičovská / bez příjmu).
41. Pracovník zákaznického oddělení se žadatele o úvěr v kontrolovaném období dotazoval podle call scriptu 1 a call scriptu 2 na informace, které byly zapsány do CRM systému, záložka Protokol s klientem, která slouží k zaznamenávání a uchovávání informací relevantních pro posouzení úvěruschopnosti žadatele (dále jen „Protokol s klientem“) příp. do záložky Komentáře (dále jen „záložka Komentáře“).

| <b>Call script 1</b><br><b>Otázky, kdy odpovědi jsou zaznamenány do</b><br><b>Protokolu s klientem</b> | <b>Call script 2</b><br><b>Otázky, kdy odpovědi jsou zaznamenány do</b><br><b>Protokolu s klientem</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kolik jste měl/a na poslední výplatní páse? Někdy další příjmy máte?                                   | Jaký máte aktuálně čistý měsíční příjem za poslední dva měsíce v průměru?                              |
| Bydlíte aktuálně ve vlastním nebo v nájmu?                                                             | -                                                                                                      |
| Jaké máte náklady na bydlení? Myšleno nájem, energie, inkaso?                                          | Jaké máte náklady na bydlení? Myšleno nájem, energie, inkaso?                                          |
| Kolik utratíte za potraviny, telefon, dopravu měsíčně?                                                 | Jaké jsou Vaše další náklady, například potraviny, léky, dopravu, oblečení?                            |
| Splácíte nějaké závazky, půjčky, kreditní karty, hypotéku?                                             | Platíte aktuálně nějaké splátky za půjčky, kreditní karty, hypotéku?                                   |
| Jaký je Váš rodinný stav?                                                                              | Jaký je Váš rodinný stav?                                                                              |
| Platíte nějaké pojištění?                                                                              | -                                                                                                      |
| -                                                                                                      | Jaký je počet výdělečně činných členů domácnosti?                                                      |
| -                                                                                                      | Kolik je vyživovaných dospělých osob v domácnosti?                                                     |
| Máte nějaké vyživované děti v domácnosti do 26 let?                                                    | Máte nějaké vyživované děti v domácnosti?                                                              |
| Platíte nějaké alimenty nebo výživné?                                                                  | Platíte nějaké alimenty nebo výživné?                                                                  |

<sup>28</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas od 00:57:15.

<sup>29</sup> Správní orgán dále v protokolu o kontrole používá pojem call script pouze za předpokladu, že odkazuje zároveň na call script 1 a call script 2.

<sup>30</sup> Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubor *Call\_skript\_produkta\_SIM\_MINI\_5.11.2018.pdf*.

<sup>31</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor *Call\_script.pdf*.

<sup>32</sup> Dostupné z: <<https://aplikace.mvcr.cz/neplatne-doklady/>>

42. Protokol s klientem obsahuje položku „Volné zdroje (příjmy - výdaje)“, kde se zobrazuje částka v „Kč“. Správní orgán uvádí postup pro výpočet částky v „Kč“ u položky „Volné zdroje (příjmy - výdaje)“: Částka uvedená u položky „Celkový příjem domácnosti“ mínus částka uvedená u položky „Celkové výdaje“.
43. Z doložené tabulky ZO vyplývá, že v případě, kdy částka uvedená v CRM systému u položky „Volné zdroje (příjmy - výdaje)“ není dostačující, resp. je nižší než částka životního minima na dospělého osobu<sup>33</sup>, tak zákaznické oddělení postoupí žádost oddělení schvalování s příznakem „Nedoporučuji“.<sup>34</sup> V případě, že částka u položky „Volné zdroje (příjmy - výdaje)“ je dostačující, resp. je vyšší než částka životního minima na dospělého osobu tak zákaznické oddělení postoupí žádost oddělení schvalování s příznakem „Doporučuji“.
44. Po ukončení hovoru pracovník zákaznického oddělení zaznamená informace o žadateli do CRM systému (printscreen doložený s označením ve formátu ČÍSLO SMLOUVY\_Info+Lustrace.png), uvede informaci, zda a kdo zpracoval checklist<sup>35</sup> a dále zapíše průběh hovoru s žadatelem do záložky Komentáře.<sup>36</sup> Žádost je tímto postoupena na oddělení schvalování.
45. **Z výše uvedeného plyne, že při sjednávání spotřebitelského úvěru výhradně distančním způsobem účastník řízení dostatečně nezjišťoval informace o výši výdajů a závazků.**

#### **Postup zákaznického oddělení při podání žádosti prostřednictvím distribuční sítě**

46. Pracovník zákaznického oddělení poté, co od samostatného zprostředkovatele/vázaného zástupce obdrží informace o žadateli o úvěr (jméno a příjmení, rodné číslo, číslo občanského průkazu, telefonní číslo), provede podle popisu činností v tabulce ZO tzv. „precheck“, resp. Validaci 1 a Validaci 2.
47. Nejdříve je provedena kontrola v CRM systému na údaje v záložce „Shody“<sup>37</sup>, kde je nastavena kontrola na „Shodu rodného čísla“: (i) v black listu, (ii) shody rodného čísla u více osob, (iii) informace, zda má žadatel již otevřený úvěr, (iv) historie zamítnutých žádostí<sup>38</sup>. V historii zamítnutí předchozích žádostí pracovník zákaznického oddělení zkoumá údaje uvedené na straně 11 a násl. protokolu o kontrole (kapitola 2.3.1.1 Postup zákaznického oddělení při podání žádosti distančním způsobem).
48. Následně pracovník zákaznického oddělení v CRM systému v záložce „Detail“ provede (i) prověření platnosti občanského průkazu v seznamu neplatných

<sup>33</sup> V roce 2019 platila částka 3 410 Kč dle nařízení vlády č. 409/2011 Sb., o zvýšení částek životního minima a existenčního minima.

<sup>34</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas od 01:29:00.

<sup>35</sup> Přijato ČNB dne 30. 4. 2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

<sup>36</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas od 1:37:05.

<sup>37</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas od 00:35:07.

<sup>38</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor *Zakaznicke\_oddeleni.xlsx*, list Nový klient – zprostředkovatel.

občanských průkazů, který je vedený Ministerstvem vnitra ČR, (ii) lustraci v ISIR a CEE a uloží záznam o lustraci na zašifrovaný disk (Validace 2 podle tabulky ZO).

49. Žádost je předána zpět ke zpracování samostatnému zprostředkovateli/vázanému zástupci. Poté, co jsou provedeny kroky popsané na straně 12 a násl. protokolu o kontrole (kapitola 2.3.1.2 Žádost o úvěr podaná osobně), je žádost o úvěr odeslána prostřednictvím pobočkové aplikace samostatného zprostředkovatele/vázaného zástupce do CRM systému účastníka řízení.
50. V dalším kroku pracovník zákaznického oddělení ověří adresu trvalého pobytu prostřednictvím webových stránek [www.mapy.cz](http://www.mapy.cz). V případě, že žadatel má trvalou adresu na městském úřadě, požaduje pracovník zákaznického oddělení po samostatném zprostředkovateli/vázaném zástupci, aby od žadatele zjistil i kontaktní adresu, kterou pracovník zákaznického oddělení ověří stejným postupem. V případě, že žadatel žádá o vyplacení úvěru na bankovní účet, je mu odeslána SMS zpráva s informací, že musí zaslat 1 Kč na účet účastníka řízení (Validace 3 podle tabulky OZ).
51. Předtím než je žádost postoupena na oddělení schvalování, pracovník zákaznického oddělení v pobočkové aplikaci vizuálně zkontroluje doklady prokazující příjem žadatele a 2 doklady prokazující totožnost žadatele (Validace 4 podle tabulky OZ).

#### **Postup oddělení schvalování při posuzování úvěruschopnosti**

52. V případě, že žádost o úvěr byla podána distančně, pracovník oddělení schvalování ověří, zda žadatel zaslal do emailové schránky<sup>39</sup> požadované doklady, podle informací od pracovníka zákaznického oddělení zaznamenaných v záložce Komentáře.<sup>40</sup>
53. Účastník řízení při kontrole na místě uvedl,<sup>41</sup> že bez ohledu na způsob podání žádosti mj. zkontroluje v CRM systému:
- (i) zaznamenané informace/výstupy z ISIR, interního black listu,
  - (ii) uložení výpisu z CEE a ověří, zda na žadatele ne/byla nařízena exekuce.

#### **Kontrola výpisu z REPI**

54. Po kontrole dokladů totožnosti následuje kontrola výpisu z REPI (Validace 1, Příjmy a REPI podle *tabulky S*), který je zároveň uložen a archivován. Účastník řízení získával informace z registru REPI prostřednictvím výpisu REPI Credit Report Pool.
55. Účastník řízení uvedl<sup>42</sup>, že z výpisu z registru REPI zohledňoval pouze závazky, resp. částku po splatnosti. Tuto informaci následně potvrdila a doplnila<sup>43</sup> takto:

<sup>39</sup> doklady@simpupjcka.cz

<sup>40</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas od 1:39:00.

<sup>41</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas od 1:39:35.

<sup>42</sup> Protokol z průběhu kontroly na místě ze dne 6.2.2020 č. j. 2020/023772/CNB/650.

<sup>43</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

*„pokud k úvěrové žádosti nebyly doloženy žádné doklady prokazující výdaje<sup>44</sup>, pak k ověřování výše údajů žadatele o úvěr bylo primárně vycházeno z Protokolu databáze REPI, konkrétně z položky "Po splatnosti". Pokud klient uvedl v hovoru výši závazků nižší, nežli hodnota v REPI "Po splatnosti", byla v protokolu výše závazků změněna na tuto odpovídající hodnotu rozdílu uvedeného ze sdělení klientem a údajů REPI. Pokud klient uvedl v hovoru výši závazků vyšší, nežli byla hodnota závazků ve výpisu REPI " Po splatnosti ", byla ponechána výše závazků uvedená klientem.*

56. **Z výše uvedeného plyne, že účastník řízení dostatečně nezjišťoval závazky jednotlivých žadatelů, když zohledňoval pouze prohlášenou výši dluhů ze sjednaných závazků, případně zohledňoval pouze částku uvedenou u položky „Částka po splatnosti“ v části detaily otevřených smluv ve výpisu z REPI, byl-li souhrn těchto částek vyšší, než prohlášená výše dluhů.**

### **Kontrola doloženého příjmu**

57. Po vyhodnocení údajů v REPI pracovník oddělení schvalování zkontroluje vizuální stránku dokladů prokazujících příjem žadatele, resp. je kontrolováno, zda doklady nejsou zfalšovány, pozměněny nebo jinak upraveny a dále je zjištěna výše příjmu, která je zohledněna při posouzení úvěruschopnosti.
58. V období od ledna 2019 do srpna 2019 v případě, kdy zdrojem příjmů byl příjem plynoucí ze zaměstnaneckého poměru, pracovník oddělení schvalování při posouzení úvěruschopnosti zohlednil výši čistého doloženého příjmu podle posledního doloženého dokladu. Účastník řízení sdělil:<sup>45</sup> *„Od srpna 2019 došlo ke změně výpočtu čisté mzdy. Mzda se začala vypočítávat jako průměr 2 posledních výplatních pásek (či jiných druhů potvrzení zdroje příjmu, jako například výpis z účtu).“*
59. V případě, že zdroj příjmu žadatele, fyzické osoby podnikající na základě živnostenského zákona<sup>46</sup> (dále jen „OSVČ“) plynul z podnikání, byly dle sdělení účastníka řízení<sup>47</sup> pro výpočet čistého příjmu použity dva způsoby výpočtu, a to podle toho, zda OSVČ uplatňovala podvojně účetnictví či daňovou evidenci. Výpočty byly konstruovány z daňového přiznání za poslední kalendářní rok takto:  
*„Vzorec dle položek z DAP pro PODVOJNÉ ÚČETNICTVÍ ČI DAŇOVOU EVIDENCI: ((řádek 37 - řádek 74 + řádek UPLATNĚNÉ ODPISY CELKEM) / délka zdaňovacího období),  
UPLATNĚNÍ % Z PŘÍJMŮ / PAUŠÁLNÍ VÝDAJE /: ((řádek 37 - řádek 74 + 50% řádku 102) / délka zdaňovacího období).“*
60. **Z výše uvedeného plyne, že v případech, kdy žadatel – OSVČ doložil k prokázání příjmů daňové přiznání, ve kterém byly uplatněny paušální výdaje, provedl účastník řízení výpočet akceptovatelného příjmu pro posouzení úvěruschopnosti podle matematické konstrukce, která snížila výdaje, resp. zvyšovala výslednou částku na straně akceptovatelného příjmu**

<sup>44</sup> Účastník řízení pod pojem výdaje subsumuje i závazky.

<sup>45</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor *Pruvodni\_dopis\_17.2.2020.pdf*.

<sup>46</sup> Žadatel, který dle § 2 zákona č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, provozuje vlastní živnost.

<sup>47</sup> Přijato ČNB dne 13.5.2020, č. j. 2020/060266/CNB/650, *Reakce\_na\_vyzvu\_ze\_dne\_6.5.2020.pdf*.

**pro posouzení úvěruschopnosti, a to bez toho, aby byly definovány a uplatňovány podmínky/požadavky pro uplatnění takové korekce (např. podmínka doložení reálných výdajů).**

61. Pracovník oddělení schvalování nezávisle na zdroji příjmu žadatele dále postupoval tak, že poté, co zjistil čistý příjem z předložených dokladů, provedl kontrolu údajů zapsaných v Protokolu s klientem. V případě, že jím vypočtená hodnota čistého příjmu byla vyšší nebo nižší, než bylo uvedeno v Protokolu s klientem, pracovník tuto položku opravil nebo tuto informaci zapsal do záložky Komentáře.

### **Protokol s klientem**

62. Účastník řízení sdělil,<sup>48</sup> že v období od 1.1.2019 do 2.8.2019 se změny (údajů relevantních pro posouzení úvěruschopnosti – změna výše příjmu, výdajů, závazků včetně údajů uvedených v REPI) provedené pracovníkem oddělení schvalování nepropisovaly do Protokolu s klientem, ale byly zaznamenány do záložky Komentáře.<sup>49</sup>
63. Účastník řízení k tomu uvedl<sup>50</sup>: „Dne 3.8.2019 došlo ke změně vzhledu protokolu, kde jsou uloženy informace o bonitě klientů. Zároveň se začaly propisovat do protokolu změny, provedené oddělením schvalování úvěrů“.
64. Účastník řízení v kontrolovaném období používal pro zaznamenání informací o úvěruschopnosti spotřebitele dvě verze Protokolu s klientem (i) Protokol s klientem používaný v období minimálně od 1.1.2019 do 3.8.2019,<sup>51</sup> a (ii) Protokol s klientem používaný od 4.8.2019<sup>52</sup> minimálně do 31.12.2019. Účastník řízení v Protokolu s klientem ve verzi používané od 4.8.2019 mj. nově zaznamenával informaci o (i) počtu výdělečně činných členů domácnosti, (ii) počtu vyživovaných dospělých a (iii) počtu vyživovaných dětí podle věku.

### **Výpočet volných zdrojů**

65. Podle sdělení<sup>53</sup> účastníka řízení je částka odpovídající „Volným zdrojům (příjmy – výdaje)“ žadatele uvedena v Protokolu s klientem nebo záložce Komentáře (dále jen „volné zdroje“) vypočtena podle následujícího vzorce: „*PŘÍJMY CELKEM – Náklady na bydlení (nájemné, inkaso, energie) + Další náklady (jídlo, léky, zdravotní pomůcky, oblečení, doprava) + Ostatní úvěry a zápůjčky (hypotéka). V tomto vzorci bylo následně využito tabulkových ŽM následně: 1. jednotlivec: 3 410 Kč, 2. vícečetná domácnost: první osoba v domácnosti 3 140 Kč, další osoba v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem: 2 380 Kč, děti 0-6 let: 1 740 Kč, 6-15 let: 2 140 Kč, 15-26 let: 2 450 Kč.*“.
66. Volné zdroje musí pokrývat výši požadované jistiny včetně poplatků. Pokud volné zdroje nestačují, je žádost předána zpět na zákaznické oddělení, které žadatel

<sup>48</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor: *Pruvodni\_dopis\_17.2.2020.pdf*.

<sup>49</sup> Např. úvěrový případ \_\_\_\_\_.

<sup>50</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor: *Pruvodni\_dopis\_17.2.2020.pdf*.

<sup>51</sup> Srovnej: Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka \_\_\_\_\_, složka \_\_\_\_\_\_screens, soubor \_\_\_\_\_\_Protokol+PL.png.

<sup>52</sup> Srovnej: Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka \_\_\_\_\_, složka \_\_\_\_\_\_screens, soubor \_\_\_\_\_\_Protokol+PL.png.

<sup>53</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

může nabídnout poskytnutí nižší jistiny.<sup>54</sup> V případě, že volné zdroje žadatele jsou nižší než životní minimum, je úvěr zamítnut.<sup>55</sup>

67. V případě, že veškeré kontroly proběhnou v pořádku a žadatel má dle pracovníka oddělení schvalování dostatečné volné zdroje na úhradu závazků ze smlouvy o úvěru, je mu odeslána SMS, s přístupem do klientské zóny. V této klientské zóně<sup>56</sup> poté dochází k podpisu smluvní dokumentace. V CRM systému je akt schválení zaznamenán v záložce Komentáře systémovým komentářem „Úvěr předschválen“ nebo „Úvěr schválen“.<sup>57</sup>
68. **Z výše uvedeného plyne, že účastník řízení poskytoval spotřebitelské úvěry bez řádného doložení výdajů a při posuzování úvěruschopnosti vycházel z částek odpovídajících částkám uvedeným v zákoně č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŽEM“) podle prohlášeného počtu vyživovaných osob, případně vyšší prohlášenou výší výdajů, aniž by zavedl řádné postupy pro (i) dokládání výše výdajů na bydlení / stanovení výše výdajů na bydlení dle statistických metod (ii) zohlednění výše jiných pravidelných či očekávatelných běžných výdajů odlišných od výdajů na zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.**

#### Právní kvalifikace a posouzení správního orgánu

69. Účastník řízení má s odkazem na § 15 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru povinnost zavést a udržovat postupy a pravidla, která jsou vhodná mimo jiné z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru a na základě § 15 odst. 2 písm. c) téhož zákona je povinen zavést a udržovat pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele tak, aby byla přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru.
70. Dotčená ustanovení kladou požadavek, jak na formální nastavení pravidel a postupů pro posouzení úvěruschopnosti ve vnitřních předpisech účastníka řízení, tak i na dodržení materiální podstaty dotčených povinností, resp. uplatňování nastavených pravidel a postupů, které vedou k naplňování požadavků ustanovení § 86 a násl. zákona o spotřebitelském úvěru.
71. Zavedením a udržováním pravidel a postupů podle § 15 zákona o spotřebitelském úvěru se rozumí také povinnost účastníka řízení fakticky uplatňovat tato pravidla a postupy.
72. Z výše uvedených zjištění popisujících činnost zákaznického oddělení a oddělení schvalování v předmluvní fázi plyne, že účastník řízení v kontrolovaném období ve vztahu k poskytnutí prvního úvěru žadateli nezavedl a neuplatňoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele tak, aby byla přiměřená

<sup>54</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3, čas od 01:51:00.

<sup>55</sup> Viz tabulka S, ve které je uvedeno: „Vlné zdroje klesly pod životní minimum Zamítá se“, přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubor: Oddeleni\_schvalovani\_uveru.xlsx.

<sup>56</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027571/CNB/650, soubory označené Screenshoty\_KZ.png.

<sup>57</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020,\_odpověď na bod 1) odst. 12 výzvy.

povaze, rozsahu a složitosti činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, když:

- v případech, kdy žadatel – OSVČ doložil k prokázání příjmů daňově přiznání, ve kterém byly uplatněny paušální výdaje, postupoval tak, že provedl výpočet akceptovatelného příjmu pro posouzení úvěruschopnosti podle matematické konstrukce, která snížila výdaje, resp. zvyšovala výslednou částku na straně akceptovatelného příjmu pro posouzení úvěruschopnosti, a to bez toho, aby byly definovány a uplatňovány podmínky/požadavky pro uplatnění takové korekce (např. podmínka doložení reálných výdajů),
- nezavedl dostatečná pravidla a postupy pro zjišťování výše výdajů, když buď vycházel z prohlášení žadatele, nebo z životního minima,
- nezavedl dostatečná pravidla a postupy pro zjišťování závazků jednotlivých žadatelů, když zohledňoval pouze prohlášenou výši dluhů ze sjednaných závazků, případně zohledňoval pouze částku uvedenou u položky „Částka po splatnosti“ v části detaily otevřených smluv ve výpisu z REPI, byl-li souhrn těchto částek vyšší, než prohlášená výše dluhů.

73. Na základě výše uvedených skutečností má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 1.1.2019 do 31.12.2019<sup>58</sup> nezavedl a neudržoval postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, která by zajišťovala řádné poskytování spotřebitelského úvěru, když řádně nezjišťoval příjmy, výdaje a závazky spotřebitelů. Výše uvedeným jednáním účastník řízení porušil ustanovení § 15 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru.

#### **b) Kontrola dodržování povinností – finanční arbitr**

74. Jak již je uvedeno výše, účastník řízení má povinnost zavést a udržovat postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Postupy a pravidla mimo jiné zahrnují průběžnou kontrolu dodržování povinností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru plynoucích z tohoto zákona a jiných právních předpisů.
75. V souladu s ustanovením § 20d zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“) má spotřebitel právo na mimosoudní řešení spotřebitelského sporu. Když podle ustanovení § 20e písm. a) tohoto zákona je subjektem pro mimosoudní řešení sporů v oblasti finančních služeb finanční arbitr. Rozsah jeho působnosti stanoví zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“).
76. Podle ustanovení § 14 zákona o ochraně spotřebitele je účastník řízení povinen poskytnout spotřebitelům údaje o možnosti mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, tedy v případě spotřebitelských úvěrů prostřednictvím finančního arbitra.

---

<sup>58</sup> kontrolované období

Obdobnou povinnost má i podle ustanovení § 92 odst. 1 písm. d) zákona o spotřebitelském úvěru.

77. Podle ustanovením § 1 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi je k rozhodování sporu spadajícího jinak do pravomoci českých soudů příslušný též finanční arbitr, jedná-li se o spor mezi spotřebitelem a věřitelem nebo zprostředkovatelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru nebo jiného úvěru, zápůjčky, či obdobné finanční služby.
78. Podle § 12 odst. 6 zákona o finančním arbitrovi platí, že instituce (tj. v daném případě účastník řízení) je povinna do 15 dnů na výzvu předložit finančnímu arbitrovi požadované doklady a účastnit se jednání, vyhovět žádosti finančního arbitra o poskytnutí vysvětlení a žádosti o předložení dokumentace vztahující se k předmětu sporu, umožnit finančnímu arbitrovi nahlédnout do svých spisů a elektronických záznamů, které se týkají vedeného sporu.
79. Finanční arbitr vede proti účastníkovi řízení na základě návrhů spotřebitelů řízení, jejichž předmětem jsou smlouvy o úvěru, které navrhovatelé jako spotřebitelé uzavřeli s účastníkem řízení, a na základě kterých jim účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru, a ve kterých se spotřebitelé domáhají určení neplatnosti smlouvy z důvodu, že účastník řízení řádně neposoudil jejich úvěruschopnost, když současně namítají, že celková odměna účastníka řízení za poskytnutí úvěru je v rozporu s dobrými mravy.
80. Česká národní banka zjistila<sup>59</sup>, že účastník řízení neposkytuje finančnímu arbitrovi součinnost, za což mu finanční arbitr několikrát uložil pořádkovou pokutu. Jednalo se o následující řízení:

| Spisová značka            | Výsledek řízení          |
|---------------------------|--------------------------|
| sp. zn. FA/SR/P/1384/2021 | uložena pokuta 5 000 Kč  |
| sp. zn. FA/SR/P/849/2022  | uložena pokuta 10 000 Kč |
| sp. zn. FA/SR/P/251/2022  | uložena pokuta 10 000 Kč |
| sp. zn. FA/SR/SU/970/2022 | uložena pokuta 10 000 Kč |
| sp. zn. FA/SR/P/1505/2021 | uložena pokuta 5 000 Kč  |
| sp. zn. FA/SR/P/976/2022  | uložena pokuta 10 000 Kč |
| sp. zn. FA/SR/P/392/2022  | uložena pokuta 10 000 Kč |
| sp. zn. FA/SR/P/995/2022  | uložena pokuta 10 000 Kč |
| sp. zn. FA/SR/P/2560/2021 | uložena pokuta 10 000 Kč |
| sp. zn. FA/SR/P/66/2022   | uložena pokuta 10 000 Kč |

<sup>59</sup> spis č.l. 20, CD

## Právní kvalifikace a posouzení správního orgánu

81. Systém kontroly dodržování povinností účastníka řízení jakožto nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru selhal, neboť kdyby účastník řízení průběžně kontroloval dodržování povinností plynoucích ze zákona o finančním arbitrovi, musel by zjistit, že postupuje v rozporu s tímto zákonem, když soustavně nereaguje na výzvy finančního arbitra. Tento jeho postup je zároveň v rozporu s povinností provozovat činnost poskytovatele spotřebitelských úvěrů s odbornou péčí a jeho povinností zohledňovat práva a zájmy spotřebitelů ve smyslu ustanovení § 75 zákona o spotřebitelském úvěru, resp. ustanovení § 76 odst. 1 tohoto zákona ve spojení s ustanovením § 20d zákona o ochraně spotřebitele, podle kterého má spotřebitel právo na mimosoudní řešení spotřebitelského sporu. Účastník řízení jako podnikatel, ale zejména profesionál pohybující se v oblasti spotřebitelských úvěrů má povinnost jednat tak, aby zohledňoval práva a zájmy spotřebitele, tedy i jeho právo na řešení případného sporu s účastníkem řízení mimosoudní cestou. K tomu je potřeba součinnost účastníka řízení s finančním arbitrem. Zavedení a udržování mechanismů kontroly povinností poskytovatelů spotřebitelských úvěrů souvisejících s jednáním se spotřebiteli, je důležitým předpokladem řádného provozování jejich činnosti s odbornou péčí.
82. **Na základě výše uvedených skutečností má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 7.5.2021 do 12.4.2022<sup>60</sup> nesplnil požadavek na výkon činnosti vyplývající z ustanovení § 15 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. f) zákona o spotřebitelském úvěru, neboť nezavedl a neudržoval pravidla a postupy pro průběžnou kontrolu dodržování povinností souvisejících s právem spotřebitele na mimosoudní řešení spotřebitelského sporu upravených v zákoně o ochraně spotřebitele ve spojení se zákonem o finančním arbitrovi, neboť opakovaně finančnímu arbitrovi neposkytl součinnost při řešení spotřebitelských sporů mezi ním a jeho zákazníky. Dopustil se tak přestupku uvedeného v ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru.**

### ii. Posuzování úvěruschopnosti spotřebitele - konkrétní případy

83. Podle ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru musí účastník řízení před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Účastník řízení může poskytnout spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.

<sup>60</sup> data výzev, na které účastník řízení nereagoval, za což mu finanční arbitr uložil pořádkovou pokutu

84. Poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele podle ustanovení § 86 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů. Hodnotu majetku přitom zohledňuje tehdy, jestliže ze smlouvy o spotřebitelském úvěru vyplývá, že spotřebitelský úvěr má být částečně nebo úplně splacen výnosem z prodeje majetku spotřebitele, nikoli pravidelnými splátkami, nebo jestliže z finanční situace spotřebitele vyplývá, že bude schopen splácet spotřebitelský úvěr bez ohledu na své příjmy.
85. Podle § 84 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru poskytovatel a zprostředkovatel před poskytnutím rady podle § 85 odst. 1 nebo posouzením úvěruschopnosti spotřebitele podle § 86 zveřejní nebo spotřebiteli sdělí, jaké informace a doklady pro jejich ověření musí spotřebitel poskytovateli nebo zprostředkovateli poskytnout za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti a poskytnutí rady ohledně výběru pro spotřebitele vhodného produktu spotřebitelského úvěru a dobu pro jejich poskytnutí. Tyto informace musí být přiměřené a nezbytné.
86. Podle § 84 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru spotřebitel poskytne poskytovateli nebo zprostředkovateli na základě požadavků poskytovatele nebo zprostředkovatele podle odstavce 1 úplné a pravdivé informace. Pokud je to k posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nezbytné, poskytnuté informace je spotřebitel povinen poskytovateli nebo zprostředkovateli na jeho žádost vysvětlit, popřípadě doplnit. Tyto informace je za účelem posouzení úvěruschopnosti spotřebitele poskytovatel a zprostředkovatel povinen ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, je-li to nutné, též použitím nezávisle ověřitelných údajů.

### **Příjmy žadatele o úvěr**

87. Správní orgán v rámci kontroly ověřil účastníkem řízení nastavené postupy pro dokládání a započtení výše příjmu pro účely posouzení úvěruschopnosti, resp. pro výpočet volných zdrojů všech žadatelů ze vzorku. Blíže k požadovaným podkladům viz tabulka níže.

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žadatel<br/>v zaměstnaneckém<br/>poměru</b>    | 2 výplatní pásky nebo 2 výpisy z bankovního účtu, a to za období nejméně dvou ze tří měsíců bezprostředně předcházejících podání žádosti o úvěr<br>nebo<br>1 výplatní páska a 1 výpis z bankovního účtu, za období nejméně dvou ze tří měsíců bezprostředně předcházejících podání žádosti o úvěr.                                                                     |
| <b>Žadatel - OSVČ</b>                             | Daňové přiznání za poslední zdaňovací období, resp. za zdaňovací období, které bezprostředně předcházelo podané žádosti o úvěr.                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Žadatel - senior<sup>61</sup></b>              | Výměr starobního a/nebo invalidního a/nebo vdovského důchodu za aktuální rok<br>nebo<br>1 výpis z bankovního účtu, ze kterého je zřejmé připsání částky od ČSSZ příp. zahraničního orgánu EU, který vyplácí tento typ dávky<br>a/nebo<br>daňové přiznání za poslední zdaňovací období resp. za zdaňovací období, které bezprostředně předcházelo podané žádosti o úvěr |
| <b>Žadatel pobírající dávku<br/>v souvislosti</b> | Doklad prokazující čerpání peněžité pomoci v mateřství<br>nebo                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

<sup>61</sup> Žadatel, který dle § 4 zákona č. 155/1995 Sb., zákon o důchodovém pojištění byl příjemcem níže uvedeného důchodu:  
a) starobního, b) invalidního, c) vdovského nebo vdoveckého.

|                                                                     |                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| s těhotenstvím,<br>mateřstvím a péčí o<br>novorozence <sup>62</sup> | rodičovského příspěvku a nárok na čerpání těchto dávek neuplyne dříve, než<br>splatnost úvěru. |
|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### a) Nedoložený příjem

88. V úvěrovém případě [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]<sup>63</sup> ze dne 24.1.2019) byly doloženy dvě výplatní pásky za měsíc listopad 2018,<sup>64</sup> prokazující příjem žadatele plynoucí z hlavního pracovního poměru a dohody o provedení práce. Podle Záznamu hovoru<sup>65</sup> mezi žadatelem o úvěr a účastníkem řízení ze dne 23.1.2019, byl žadatel o úvěr pracovníkem zákaznického oddělení prokazatelně vyzván k doložení výplatních pásek za měsíce listopad a prosinec 2018. Tato skutečnost je zaznamenána i v záložce Komentáře, komentář č. 4.<sup>66</sup> Nicméně účastník řízení spotřebitelský úvěr žadateli poskytl, a to i přesto, že ten požadované doklady nedoložil.
89. **Z výše uvedeného plyne, že účastník řízení v 1 případě (zákazník [REDAKCE]) neměl k dispozici dostatečné informace o jeho příjmu.**

#### b) Neakceptovatelný příjem

90. Dále bylo zjištěno, že ve 2 případech ze vzorku byly doložené příjmy žadatele účastníkem řízení nesprávně vyhodnoceny, resp. účastník řízení započítal do výpočtu volných zdrojů v Protokolu s klientem, příp. záložky Komentáře částky ze zdroje příjmu, které nelze použít na úhradu závazků ze smlouvy o úvěru.
91. V úvěrovém případě [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]<sup>67</sup> ze dne 3.5.2019) byl doložen důchodový výměr 2018<sup>68</sup> prokazující (i) pravidelný čistý měsíční příjem žadatelky ve výši 130,47 EUR (cca 3 355 Kč) vystavený ve Spolkové republice Německo, (ii) důchodový výměr 2019<sup>69</sup> prokazující pravidelný čistý měsíční příjem ve výši 8 933 Kč a (iii) Rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Plzni, kontaktní pracoviště Klatovy<sup>70</sup>, v tomto rozhodnutí je uvedeno snížení dávek péstounské péče na dítě z částky 18 000 Kč na 12 000 Kč.<sup>71</sup>

<sup>62</sup> Žadatele, který dle § 32 zákona č. 187/2006 Sb., zákon o nemocenském pojištění, mají nárok na peněžitou pomoc v mateřství nebo dle § 30 zákona č. 117/1995 Sb., zákon o státní sociální podpoře, splňoval podmínky nároku na čerpání rodičovského příspěvku.

<sup>63</sup> Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubor *Smlouva\_o\_uveru\_13.pdf*.

<sup>64</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE] *hpp dpp 11.18.jpg*.

<sup>65</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka Hovory, soubor *out314-608503676-20190123-133034-1548246632.6202WS.mp3*, čas od 00:00:43 do 00:00:55.

<sup>66</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE] *screens*, soubor [REDAKCE] *Acc+Komentáře.png*.

<sup>67</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE], složka [REDAKCE] *- sml\_dokumentace*, soubor [REDAKCE] *sml.pdf*.

<sup>68</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], soubor *jiné příjmy.pdf*.

<sup>69</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], soubor *důchodový výměr.pdf*.

<sup>70</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], soubor *doklady o příjmech.pdf*.

<sup>71</sup> Jedno ze dvou dětí v péstounské péči žadatelky, ukončilo ke dni 1. 9. 2018 studium a stalo se zaopatřeným.

92. V Protokolu s klientem<sup>72</sup> je uvedena částka pravidelného čistého měsíčního příjmu ve výši 24 000 Kč. V záložce Komentáře,<sup>73</sup> komentář č. 3, byl pracovníkem zákaznického oddělení dne 3.5.2019 proveden textový záznam „*duchod 2019 8 933 Kč, něm. duchod 3501 (134,68 EUR), pěstoun péče 12000kč*“.
93. Fyzická osoba, již byla oprávněná osoba svěřena do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, je povinna dávku použít ve prospěch oprávněné osoby.<sup>74</sup> Správní orgán však uvádí, že tuto dávku nelze použít k úhradě dluhu z předmětného úvěru.
94. V úvěrovém případě [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]<sup>75</sup> ze dne 21.5.2019) byl doložen Dávkový list peněžité pomoci v mateřství, prokazující vznik nároku na výplatu dávky<sup>76</sup> od 20.2. do 3.9.2019 ve výši 9 570 Kč a Oznámení o přiznání dávky státní sociální podpory<sup>77</sup>, a to přídatku na dítě ve výši 800 Kč měsíčně od 3.4.2019. Jak potvrzuje záznam v záložce Komentáře<sup>78</sup>, komentář č. 4 ze dne 21.5.2019 „800,- přídatek na dítě“ a záznam v Protokolu s klientem<sup>79</sup> řádek „Ostatní příjmy (výživné, soc. dávky apod.) 800“ účastník řízení započítal do příjmů žadatelky i přídatek na dítě a zohlednil jej při posuzování úvěruschopnosti. Správní orgán uvádí, že tento typ příjmu nelze použít k úhradě dluhu z předmětného úvěru.
95. Z výše uvedeného plyne, že účastník řízení ve 2 případech zohlednil příjem, který nelze akceptovat jako příjem sloužící k úhradě dluhu ze smlouvy o úvěru, a to (i) u [REDAKCE] příjem ve formě dávky pěstounské péče a (ii) u [REDAKCE] příjem ve formě dávky státní sociální podpory (přídatek na dítě).

### c) Nesprávně vyhodnocená výše příjmu

96. Kontrolou předložené dokumentace bylo zjištěno, že v 8 případech ze vzorku byly doklady prokazující příjem žadatele účastníkem řízení nesprávně vyhodnoceny, resp. účastník řízení započítal do výpočtu volných zdrojů podle Protokolu s klientem, případně záložky Komentáře výši příjmu, (i) která neodpovídala doloženým podkladům prokazujícím příjem žadatele, (ii) do níž byl započten v plné výši nepravidelný příjem žadatele (např. bonusy, bolestné), (iii) ze zaměstnaneckého poměru, která neodpovídala průměru doložených příjmů žadatele.

<sup>72</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE].Protokol+PL.png.

<sup>73</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE].Acc+Komentáře.png.

<sup>74</sup> Ustanovení § 47a a § 47u zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>75</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE].sml.pdf.

<sup>76</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], soubor doklady o dalších příjmech.pdf.

<sup>77</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], soubor rozsudek o výživném.pdf.

<sup>78</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE].Acc+Komentář.png.

<sup>79</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE].Protokol+PL.png.

|    | Číslo smlouvy | Datum uzavření smlouvy (zdroj podepsaná smlouva o úvěru) | Jméno a příjmení spotřebitele |
|----|---------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------|
| 1. | ██████████    | 15. 2. 2019                                              | ██████████                    |
| 2. | ██████████    | 22. 3. 2019                                              | ██████████                    |
| 3. | ██████████    | 1. 4. 2019                                               | ██████████                    |
| 4. | ██████████    | 1. 4. 2019                                               | ██████████                    |
| 5. | ██████████    | 25. 6. 2019                                              | ██████████                    |
| 6. | ██████████    | 3. 7. 2019                                               | ██████████                    |
| 7. | ██████████    | 13. 9. 2019                                              | ██████████                    |
| 8. | ██████████    | 30. 10. 2019                                             | ██████████                    |

97. V úvěrovém případě ██████████ (č. smlouvy ██████████<sup>80</sup> ze dne 15.2.2019) byly doloženy výplatní pásky (i) za 11/2018<sup>81</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 47 681 Kč a (ii) za 12/2018<sup>82</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 48 931 Kč. V *Protokolu s klientem*<sup>83</sup> je uveden pravidelný čistý měsíční příjem ve výši 48 931 Kč, který odpovídá poslední doložené výplatní pásce za 12/2018 a nikoliv aritmetickému průměru příjmů z posledních dvou doložených výplatních pásek za 11/2018 a 12/2018, jehož hodnota je 48 306 Kč. Na základě této skutečnosti účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti zohlednil pravidelný čistý měsíční příjem žadatele, který byl navýšen cca o 600 Kč.
98. V úvěrovém případě ██████████ (č. smlouvy ██████████<sup>84</sup> ze dne 22.3.2019) byly doloženy výplatní pásky (i) za 12/2018,<sup>85</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 20 477 Kč a (ii) za 1/2019<sup>86</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 21 813 Kč. V *Protokolu s klientem*<sup>87</sup> je uveden pravidelný čistý měsíční příjem ve výši 21 813 Kč. Správní orgán uvádí, že tato částka odpovídá částce uvedené na výplatní pásce za 1/2019 a nikoliv aritmetickému průměru příjmů z posledních dvou doložených výplatních pásek za 12/2018 a 1/2019, jehož hodnota je 21 145 Kč. Na základě této skutečnosti účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti zohlednil pravidelný čistý měsíční příjem žadatelky, který byl navýšen cca o 1 000 Kč.

<sup>80</sup> Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubor *Smlouva\_o\_uveru\_12\_.pdf*.

<sup>81</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka ██████████, soubor ██████████ vp 11.18.pdf.

<sup>82</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka ██████████, soubor ██████████ vp 12.18.pdf.

<sup>83</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka ██████████, složka ██████████\_screens, soubor ██████████\_Protokol+PL.png.

<sup>84</sup> Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubor *Smlouva\_o\_uveru\_11\_.pdf*.

<sup>85</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka ██████████, soubor ██████████ vp 12.18.jpg.

<sup>86</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka ██████████, soubor ██████████ vp 1.19.jpg.

<sup>87</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka ██████████, složka ██████████\_screens, soubor ██████████\_Protokol+PL.png.

99. V úvěrovém případě [REDACTED]<sup>88</sup> (č. smlouvy [REDACTED]<sup>89</sup> ze dne 1.4.2019) byla doložena (i) výplatní páska 2/2019,<sup>90</sup> prokazující čistou mzdu ve výši 2 618 Kč a roční zúčtování ve výši 14 262 Kč a (ii) výpis z bankovního účtu (dále jen „VBÚ“) za 2/2019<sup>91</sup> prokazující výplatu dávky nemocenského pojištění za období od 29.12.2018 do 31.1.2019 ve výši 14 416 Kč. V *Protokolu s klientem*<sup>92</sup> je uveden pravidelný čistý měsíční příjem žadatelky 14 262 Kč. V *záložce Komentáře*<sup>93</sup>, komentář č. 4 ze dne 1.4.2019 je proveden textový záznam „vp 2/19: 14262, op, řp, vbu 2/19 14416“.
100. Z návrhu na povolení oddlužení<sup>94</sup> vyplývá že [REDACTED], od zaměstnavatele ([REDACTED]), který byl uveden i na doložených dokladech, obdržela mzdu za celé období od 1.8.2018 – 15.5.2019 ve výši 32 816 Kč. Z výše uvedeného plyne, že účastník řízení zohlednil pro výpočet volných zdrojů výši příjmu, která z předložených podkladů nevyplynula.
101. V úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED]<sup>95</sup> ze dne 1.4.2019) byly doloženy výplatní pásy (i) za 1/2019,<sup>96</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 39 398 Kč, ve kterém byl zahrnut 13. plat ve výši 25 150 Kč a (ii) za 2/2019<sup>97</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 30 746 Kč, ve kterém je zahrnuto roční zúčtování daně ve výši 11 145 Kč. Z doložených výplatních pásek je patrné, že mzdovým výměrem byla žadateli stanovena jeho zaměstnavatelem hrubá mzda ve výši 20 500 Kč + pohyblivá část mzdy ve výši 3 000 Kč. Podle *Protokolu s klientem*<sup>98</sup> účastník řízení vycházel při posouzení úvěruschopnosti z příjmu ve výši 30 566 Kč. Zohledněním vyplacených částek navyšujících základní mzdu byl navýšen i příjem pro výpočet volných zdrojů žadatele.

<sup>88</sup> Z ISIR bylo zjištěno, že [REDACTED] podala dne 20.8.2019 návrh na povolení oddlužení, ze kterého bylo zjištěno, že žadatelka předtím než sjednala smlouvu o úvěru s účastníkem řízení dne 1.4.2019 měla sjednán (i) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva uzavřena dne 1.4.2018, jistina 46 573,43 Kč, (ii) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva uzavřena dne 27.3.2019, jistina 8 710,93 Kč, (iii) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva uzavřena dne 19.7.2017, jistina 171 759,72 Kč, (iv) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva uzavřena dne 30.7.2018, jistina 58 900,86 Kč, (v) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva uzavřena dne 25.9.2017, jistina 31 928,99 Kč, (vi) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva uzavřena dne 4.4.2018, jistina 24 999,75 Kč, (vii) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva ze dne 27.3.2019, jistina 4 000 Kč, (viii) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva ze dne 5.12.2018, jistina 5 000 Kč, (ix) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva ze dne 14.2.2019, jistina 8000 Kč, (x) závazek u společnosti [REDACTED], smlouva ze dne 20.12.2018, jistina 49 159,37 Kč. **Účastník řízení tyto závazky nezjišťoval a nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti.**

<sup>89</sup> Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubor *Smlouva\_o\_uveru\_10.pdf*.

<sup>90</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vp 2.19.jpg.

<sup>91</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor [REDACTED] vbu 2.19.pdf.

<sup>92</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka [REDACTED] screens, soubor [REDACTED] Protokol+PL.png.

<sup>93</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka [REDACTED] screens, soubor [REDACTED] Acc+Komentáře.png.

<sup>94</sup> Návrh na povolení oddlužení, č. j. 2020/055928/CNB/650, složka [REDACTED]-smlouva\_z\_1.4.19, soubor *Návrh na povolení oddlužení* [REDACTED].pdf.

<sup>95</sup> Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubor *Smlouva\_o\_uveru\_9.pdf*.

<sup>96</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vp 1.19.pdf.

<sup>97</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vp 2.19.pdf.

<sup>98</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka [REDACTED] screens, soubor [REDACTED] Protokol+PL.png.

102. V úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED]<sup>99</sup> ze dne 3.7.2019) byly doloženy výplatní pásky (i) za 4/2019,<sup>100</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 94 031 Kč, ve kterém byl zahrnut doplatek variabilního bonusu ve výši 56 000 Kč. Žadateli bylo po odečtení srážek<sup>101</sup> vyplaceno 78 038,50 Kč a (ii) za 5/2019<sup>102</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 52 094 Kč, žadateli bylo po odečtení srážek vyplaceno 49 989,60 Kč. Účastník řízení stanovil podle *Protokolu s klientem*<sup>103</sup> výši započitatelného příjmu z aritmetického průměru vyplacených částek žadateli, tj. 64 013 Kč. Variabilní bonus byl účastníkem řízení započten do výše příjmu zohledněného pro výpočet volných zdrojů žadatele.
103. V úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED]<sup>104</sup> ze dne 13.9.2019) byly doloženy dvě výplatní pásky (i) za 7/2019,<sup>105</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 41 450 Kč, ve kterém byla zahrnuta i čtvrtletní odměna ve výši 26 872 Kč a (ii) za 8/2019<sup>106</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 25 380 Kč. Tato odměna byla započtena do výše příjmu zohledněného pro výpočet volných zdrojů žadatelky.
104. V úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED]<sup>107</sup> ze dne 30.10.2019) byly doloženy výplatní pásky (i) za 8/2019<sup>108</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 39 930 Kč, ve kterém bylo zahrnuto „Bolestné“ ve výši 8 250 Kč, jako nepravidelný příjem a (ii) za 9/2019<sup>109</sup> prokazující čistý měsíční příjem ve výši 28 156 Kč. Účastník řízení započtl „Bolestné“ vyplacené za 8/2019 jako pravidelný měsíční příjem žadatele. Částka odpovídající vyplacenému bolestnému byla účastníkem řízení započtena do výše příjmu zohledněného pro výpočet volných zdrojů žadatele.
105. V úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED]<sup>110</sup> ze dne 25.6.2019) bylo doloženo daňové přiznání za rok 2018,<sup>111</sup> ze kterého je patrné, že žadatel uplatnil 80 % paušální výdaje. Podle tohoto daňového přiznání měl žadatel celkové příjmy

<sup>99</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor WWW-Smlouva-v6.pdf.

<sup>100</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vp 4.19.jpg.

<sup>101</sup> Např. srážka stravování, za dopravu.

<sup>102</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vp 5.19.jpg.

<sup>103</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka [REDACTED].screens, soubor [REDACTED] Protokol+PL.png.

<sup>104</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor Smlouva-podpis.pdf.

<sup>105</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vp 7,19.pdf.

<sup>106</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vp 8,19.pdf.

<sup>107</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor WWW-Smlouva-v6.pdf.

<sup>108</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vp 8.19.jpg.

<sup>109</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vp 9.19.jpg.

<sup>110</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor WWW-Smlouva-v6.pdf.

<sup>111</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] dap 2018 a.pdf, [REDACTED] dap 2018 b.pdf, [REDACTED] dap 2018 c.pdf, [REDACTED] dap 2018 d.pdf, [REDACTED] dap 2018 e.pdf, [REDACTED] dap 2018 f.jpg.

ve výši 357 623 Kč a výdaje ve výši 286 098 Kč. Účastník řízení sdělil<sup>112</sup>, že považoval za doloženou výši příjmu pro účely posouzení úvěruschopnosti částku ve výši 17 881 Kč, která byla zaznamenána v *Protokolu s klientem*<sup>113</sup> i v záložce *Komentáře*<sup>114</sup>. Takto stanovená výše příjmu je výsledkem výpočtu příjmu podle vzorce,<sup>115</sup> který je popsán v části tohoto rozhodnutí nazvané *Postup oddělení schvalování při posuzování úvěruschopnosti*. Bez provedené korekce výdajů by doložený příjem žadatele byl ve výši 5 066 Kč.

106. Správní orgán konstatuje, že účastník řízení tuto korekci provedl, aniž by žadatel doložil relevantní podklady (např. deník příjmů a výdajů za rok 2018), na základě kterých by mohl ověřit jeho reálné výdaje za celý kalendářní rok 2018, respektive účastník řízení provedl navýšení příjmu zohledněného při posouzení úvěruschopnosti na základě konstrukce výpočtu, která neodpovídá požadavku na zavedení řádných postupů při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele.
107. **Z výše uvedeného plyne, že účastník řízení v 8 případech (zákazníci [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE]) zohlednil nesprávnou výši příjmu, respektive výši příjmu, (i) která neodpovídala doloženým podkladům prokazujícím příjem žadatele nebo (ii) do které byly započteny nepravdivé příjmy žadatele v plné výši (např. bonusy, bolestné) nebo (iii) která pocházela ze zaměstnaneckého poměru a neodpovídala průměru doložených příjmů žadatele.**

#### **Výdaje žadatele o úvěr**

108. Pro účely ověření postupů účastníka řízení z hlediska naplnění požadavků ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru jsou posuzovány pouze výdaje žadatele a případně jeho domácnosti, například výdaje na bydlení (nájemné, inkaso, energie) a další pravidelné měsíční výdaje (jídlo, léky, zdravotní pomůcky, oblečení, doprava), bez zohlednění závazků žadatele.
109. Správní orgán při kontrole způsobu hodnocení výdajů účastníkem řízení, u jednotlivých spotřebitelů ze vzorku, vycházel zejména z údajů o výdajích uvedených u jednotlivých položek v Protokolu s klientem, včetně informací uvedených v záložce Komentáře. Při vyhodnocení postupů účastníka řízení pro stanovení výše zohledněných výdajů správní orgán vycházel z údajů prohlášených žadatelem, které byly zaznamenány u položky Počet vyživovaných členů domácnosti/Počet vyživovaných osob (nezaopatřené děti, manžel) a Počet výdělečně činných členů domácnosti v Protokolu o kontrole.
110. Na dotaz<sup>116</sup> správního orgánu, jaké doklady k výdajům v kontrolovaném období požadoval pro účely posouzení úvěruschopnosti od žadatele o úvěr, sdělil účastník

<sup>112</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zasalni\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

<sup>113</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE], soubor [REDAKCE] *Protokol+PL.png*.

<sup>114</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE], soubor [REDAKCE] *Acc+Komentáře.png*.

<sup>115</sup> Konstrukce vzorce pro výpočet příjmů u žadatelů uplatňujících % z příjmu, resp. paušální výdaje: (řádek 37 - řádek 74 + 50% řádku 102) / délka zdaňovacího období).

<sup>116</sup> Výzva k předložení podkladů ze dne 2.4.2020, č. j. 2020/044113/CNB/650.

řízení následující:<sup>117</sup> „v daných případech bylo postupováno dle vnitřního předpisu č. 14/2017 Pravidla pro posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr, ve znění změny č. 1-14-2017/2019, platné od 1. 2. 2019 s tím, že další doklady byly vyžadovány jen bylo-li to s ohledem na výši požadovaného úvěru a osobní poměry žadatele důvodné, případně pokud byly pochybnosti o výši výdajů deklarovaných žadatelem o úvěr a nebylo-li tyto skutečnosti ověřit jiným způsobem. Dalšími doklady byly například výpisy z účtů, faktura za telefon atd. O nutnosti doložení těchto dokladů byl žadatele informován telefonicky pracovníkem zákaznického oddělení. Jednalo se však o minimální počet případů, v ostatních případech bylo vycházeno z prohlášení klienta formou nahrávaného telefonního hovoru, kdy klient je upozorněn, že je povinen uvést pravdivé a úplné informace, kdy tuto skutečnost závěrem formou čestného prohlášení stvrzuje.“

111. Účastník řízení uvedl, že v případě, že byl doložen VBÚ žadatele, přihlížel k výdajům, které jsou z něj patrné, nicméně ne v plné výši, a to proto, že žadatel často sdělí, že výdaje, které jsou patrné na VBÚ, hradí na půl s další osobou v domácnosti.<sup>118</sup>
112. Na dotaz<sup>119</sup> správního orgánu při kontrole na místě, zda pracovník oddělení schvalování účastníka řízení, v případě, že z VBÚ zjistil, že výdaj na bydlení (např. nájem ve výši 11 000 Kč) je vyšší než výše částky zaznamenaná v Protokolu s klientem změnil tuto částku zaznamenanou v Protokolu s klientem, účastník řízení uvedl, že „ponechává v tom protokolu to, co nám uvede ten klient“<sup>120</sup>.

#### d) Nedoložené výdaje

113. Účastník řízení sdělil<sup>121</sup>, že v případech, kdy je žádost o úvěr podaná distančním způsobem, je žadatel kontaktován telefonicky (Validace 2 podle tabulky ZO). Záznam tohoto hovoru<sup>122</sup> byl doložen ve 24 případech. K úvěrovému případu [REDAKCE] nebyly doloženy telefonické hovory s účastníkem řízení ve věci úvěrové žádosti, ačkoliv její úvěrová žádost byla rovněž podána distančním způsobem. Účastník řízení v odpovědi na výzvu správního orgánu sdělil, že telefonický hovor s [REDAKCE] nebyl dohledán<sup>123</sup>.

<sup>117</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

<sup>118</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas 1:52:38-1:53:54.

<sup>119</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas 1:55:22-1:55:40.

<sup>120</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas 1:55:44-1:57:53.

<sup>121</sup> Záznam z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznam o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas od 57:15.

<sup>122</sup> Celkový počet úvěrových případů ze vzorku, které byly sjednány výhradně distančně, tedy prostřednictvím webové stránky účastníka řízení a bez spolupráce s distribuční sítí účastníka řízení je 25, avšak telefonické hovory byly doloženy pouze u 24 případů a to: [REDAKCE]

<sup>123</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.



minimum podle ZŽEM nezahrnuje nezbytné náklady na bydlení žadatele o úvěr.  
A nelze je bez dalšího považovat za skutečné výdaje žadatele.

- 119. Z výše uvedeného plyne, že ve 29 případech (zákazníci [redacted],  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted]  
[redacted])**
- účastník řízení při zohlednění výdajů žadatele vycházel pouze z prohlášení  
žadatele nebo životního minima bez toho, aby řádně zjistil skutečnou výši  
výdajů.**

**e) Nedostatky ve vyhodnocení informací o výdajích**

120. Jak už správní orgán uvedl výše, v 6 případech ze vzorku doložil žadatel výpis/výpisy z bankovního účtu, z toho 4 případy (zákazníci [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) byly sjednány distančně a 2 případy (zákazníci [REDACTED], [REDACTED]) prostřednictvím SZ/VZ. Z provedené kontroly dokumentace vyplynulo následující.
121. V úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED] ze dne 1.2.2019)<sup>130</sup> byly doloženy<sup>131</sup> výpisy z bankovního účtu žadatele a to za měsíce květen a prosinec 2018. Správní orgán konstatuje, že VBÚ za měsíc květen 2018 nelze považovat za zdroj aktuálních informací o výdajích žadatele v období bezprostředně předcházejícímu podání úvěrové žádosti.
122. V úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED] ze dne 1.4.2019)<sup>132</sup> správní orgán z doloženého záznamu hovoru<sup>133</sup> ve věci úvěrové žádosti zjistil, že žadatelka uvedla, že je vdaná, bydlí s manželem u rodičů a hradí s manželem nájem ve výši 2 000 Kč (celkem za oba manžele) a další výdaje na jídlo apod. za měsíc činí 3 000 Kč. Žadatelka sdělila, že žije ve společné domácnosti s jednou vyživovanou osobou. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti zohlednil výdaje žadatelky v celkové výši pouze 3 500 Kč.<sup>134</sup>
123. Z VBÚ za měsíc únor 2019<sup>135</sup> je patrné, že žadatelka kromě jiných výdajů hradila nájem ve výši 5 000 Kč. Správní orgán konstatuje, že výše výdaje na bydlení (nájemné) patrná z VBÚ nekoresponduje s výší výdajů, kterou účastník řízení zahrnul do hodnocení úvěruschopnosti žadatelky.

130 Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED] [REDACTED] pob, soubor [REDACTED].sml.pdf.

131 Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka pob, soubor  
vbu 5.18.pdf, Výpis z bankovního účtu.pdf.

<sup>132</sup> Prijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubor *Smlouva o uveru 10 .pdf*.

133 Prijato ČNB dne 17. 2. 2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka [REDACTED]  
[REDACTED] screens, soubor out311-[REDACTED]-20190401-132852-1554118130.1081WS.mp3

134 Prijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka [REDACTED]  
[REDACTED] screens, soubor [REDACTED] Protokol+PL.png a [REDACTED] Acc+Komentáře.png.

135 Prijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor [redacted]\_vbu\_2.19.pdf.

124. Podle doloženého dokladu totožnosti žadatelky<sup>136</sup> správní orgán zjistil, že žadatelka má dítě, které mělo v okamžiku podání úvěrové žádosti 8 let. Součet částek životních minim žadatelky a dítěte ve věku 6 - 15 let činily 5 280 Kč.<sup>137</sup>
125. Lze shrnout, že účastník řízení zohlednil výši výdajů nižší, než je souhrn částek životních minim podle prohlášeného počtu vyživovaných osob v Protokolu s klientem a při posouzení úvěruschopnosti nezohlednil výši doloženého nákladu na bydlení a výši jiných pravidelných, či očekávatelných běžných výdajů odlišných od výdajů na zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.
126. V úvěrovém případě [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]<sup>138</sup> ze dne 15.2.2019) byly doloženy VBÚ<sup>139</sup> za měsíce listopad a prosinec 2018 a za leden 2019.<sup>140</sup> Žadatel do úvěrové žádosti prohlásil<sup>141</sup> výdaje na bydlení (nájem + energie) ve výši 4 500 Kč a výdaje na potraviny ve výši 7 000 Kč. Stejnou výši prohlášených výdajů žadatele účastník řízení zahrnul do hodnocení úvěruschopnosti<sup>142</sup>. Správní orgán konstatuje, že z VBÚ jsou patrné výdaje žadatele (viz tabulka níže), které neodpovídají výši výdajů, jež účastník řízení zahrnul do hodnocení úvěruschopnosti žadatele o úvěr.

| VBÚ 11/2018                                                         | VBÚ 12/2018                                                                                                                                                       | VBÚ 1/2019                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| 23 000 (nájemné Třešňová)<br>612 (popelnice)<br>1 173 (VODAFONE CZ) | 23 000 (nájemné Třešňová)<br>8 790 (E.ON záloha a splátkový kalendář)<br>3 010 (voda ČEVAK)<br>8 790 (E.ON záloha splátka)<br>612 (úhrada faktury za svoz odpadu) | 23 000 (nájemné Třešňová)<br>1 943 (VODAFONE CZ)<br>8 790 (E.ON záloha a splátka) |
| Celkem 24 785 Kč                                                    | Celkem 44 202 Kč                                                                                                                                                  | Celkem 33 733 Kč                                                                  |

127. **Z výše uvedeného plyne, že účastník řízení ve 3 případech (zákazníci [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE]) při posuzování úvěruschopnosti zákazníků nevycházel z nezbytných, spolehlivých a dostatečných informací o jejich výdajích a informace, kterými disponoval, nedostatečně posuzoval.**

<sup>136</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], soubor [REDAKCE] op b.pdf

<sup>137</sup> Částka životního minima ve výši 3 140 Kč na první osobu v domácnosti a částka 2 140 Kč pro jedno nezaopatřené dítě ve věku 6-15 let dle údajů o výši životního minima v kontrolovaném období na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, dostupné na [www.mpsv.cz](http://www.mpsv.cz), soubor *životní minimum\_MPSV\_24032020.jpeg*.

<sup>138</sup> Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033543/CNB/650, soubor *Smlouva\_o\_uveru\_12\_.pdf*.

<sup>139</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], soubory [REDAKCE] vbu 1.19.pdf, [REDAKCE] vbu 11.18.pdf, [REDAKCE] vbu 12.18.pdf.

<sup>140</sup> Dle záznamu telefonního hovoru (přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka Hovory, hovor ze dne 15.2.2019 IN314-NONE-20190215-103718-1550223438.310254.mp3) měl [REDAKCE] nejprve zájem o vyšší částku úvěru, tedy mu byl účastníkem řízení nabídnut produkt SIM PLUS a proto žadatel dokládal k úvěrové žádosti daňové priznání, výpisy z bankovního účtu a kopii pracovní smlouvy. Následně dalším hovorem (ze dne 15.2.2019 out314-[REDAKCE]-20190215-114543-1550227541.5924WS.mp3) účastník řízení žadateli sdělil, že zaslal daňové priznání právnické osoby a tedy jej nelze akceptovat a nabídl žadateli produkt SIM MINI.

<sup>141</sup> Přijato ČNB dne 17. 2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka Hovory, soubor out314-[REDAKCE]-20190215-114543-1550227541.5924WS.mp3

<sup>142</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDAKCE], složka [REDAKCE]\_screens, soubor [REDAKCE]\_Protokol+PL.png, [REDAKCE]\_Acc+Komentáře.png.

#### f) Závazky žadatele o úvěr

128. Pro účely ověření postupů posuzování úvěruschopnosti účastníka řízení byly posuzovány pouze závazky žadatele o úvěr, tedy splátky stávajících dluhů žadatele (dále uváděné jako „závazky“), které uvedl v žádosti a údaje z výpisu z REPI.
129. Na dotaz<sup>143</sup> správního orgánu, jaké doklady v kontrolovaném období byly požadovány po žadateli za účelem ověření jeho závazků účastník řízení sdělil<sup>144</sup>, že „za účelem ověření závazků žadatele nebyly v kontrolovaném období nad rámec zaslaných vyžadovány další doklady, a to s ohledem na výši poskytovaných úvěrů v rámci tohoto produktu a dále s ohledem na znění § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, dle kterého „Poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Nad rámec zaslaného tedy bylo v rámci posuzování úvěruschopnosti vycházeno z prohlášení klienta formou nahrávaného telefonního hovoru, kdy klient je upozorněn, že je povinen uvést pravdivé a úplné informace, kdy tuto skutečnost závěrem formou čestného prohlášení stvrzuje.“ a dále „bylo vycházeno z údajů z výpisu z REPI“.<sup>145</sup>
130. Účastník řízení byl dotázán<sup>146</sup>, jak zjišťoval/ověřoval, zda žadatel splácí spotřebitelský úvěr na bydlení a jaká je výše měsíční splátky. Účastník řízení k tomu sdělil<sup>147</sup>: „zjišťování skutečnosti, zda žadatel splácí spotřebitelský úvěr na bydlení a jaká je výše měsíční splátky.....byla prováděna pouze prohlášením klienta formou nahrávaného telefonního hovoru, kdy klient byl upozorněn, že je povinen uvést pravdivé a úplné informace, kdy tuto skutečnost závěrem formou čestného prohlášení stvrdil“.
131. Na dotaz správního orgánu v průběhu kontrolního pohovoru, jak účastník řízení postupuje, když zjistí z VBÚ žadatele o úvěr, že žadatel splácí spotřebitelský úvěr na bydlení nebo hradí jiné typy závazků, účastník řízení sdělil, že vychází z informací, které žadatel uvedl do úvěrové žádosti, protože žadatel tyto splátky může hradit na půl s další osobou v domácnosti nebo za někoho jiného.<sup>148</sup>
132. Správní orgán uvádí, že ve 29 případech (

<sup>143</sup> Výzva k předložení podkladů ze dne 2. 4. 2020, č. j. 2020/044113/CNB/650.

<sup>144</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

<sup>145</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

<sup>146</sup> Výzva k předložení podkladů ze dne 2. 4. 2020, č. j. 2020/044113/CNB/650.

<sup>147</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

<sup>148</sup> Záznám z kontrolního pohovoru ze dne 6.2.2020, č. j. 2020/023769/CNB/650, soubor *Záznám o poskytnutí informací ze dne 6. 2. 2020\_dopolední blok.MP3*, čas 1:55:54-1:56:57.

[redacted]  
[redacted]  
[redacted]) ze vzorku nebyl žadatelem doložen žádný VBU ani jiný doklad, z něhož mohl účastník řízení zjistit/ověřit výši nesplacených jistin ze stávajících závazků, resp. dluhů. Ve 14 případech<sup>149</sup> ([redacted]<sup>150</sup>, [redacted]<sup>151</sup>, [redacted]<sup>152</sup>) ze vzorku žadatel o úvěr při podání žádosti sdělil, že hradí stávající dluhy a sdělil i výši měsíční splátky, když tato informace je zaznamenána i v Protokolu s klientem. Doklady k prohlášeným závazkům žadatele o úvěr byly doloženy pouze ve 3 případech ([redacted], [redacted] a [redacted]).

133. Na dotaz<sup>153</sup> správního orgánu v rámci kontroly, jak byla ověřena prohlášení výše souhrnu měsíčních splátek závazků, která je uvedena v Protokolu s klientem v úvěrovém případě [redacted] (2 000 Kč), [redacted] (3 200 Kč), [redacted] (519 Kč), [redacted] (2 900 Kč), [redacted] (4 000 Kč), [redacted] (5 000 Kč), [redacted] (4 000 Kč), [redacted] (3 200 Kč), [redacted] (12 000 Kč), [redacted] (990 Kč), [redacted] (1 000 Kč), účastník řízení sdělil<sup>154</sup>: „byla ověřována pouze prohlášením klienta formou nahrávaného telefonního hovoru, kdy klient je upozorněn, že je povinen uvést pravdivé a úplné informace, kdy tuto skutečnost závěrem formou čestného prohlášení stvrzuje.“.
134. Účastník řízení v kontrolovaném období získával informace z REPI, a to na základě smlouvy o účasti účastníka řízení v REPI, která byla podepsána dne

<sup>149</sup> blíže viz tabulka č. 10 na str. 38 protokolu o kontrole

<sup>150</sup> Z ISIR bylo zjištěno, že [redacted] podala dne 24.10.2019 návrh na povolení oddlužení, ze kterého bylo zjištěno, že žadatelka předtím, než sjednala smlouvu o úvěru s účastníkem řízení dne 25.6.2019 měla sjednán (i) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 29.4.2019, jistina 13 143,16 Kč, (ii) závazky u společnosti [redacted] smlouva uzavřena dne 7.3.2016, jistina 384 983,56 Kč a smlouva uzavřena dne 24. 9.2015, jistina 20 613,36 Kč, (iii) závazek u společnosti [redacted] smlouva uzavřena dne 9.5.2019, jistina 20 000 Kč, (iv) závazky u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 4.2.2019, jistina 101 786,85 Kč, smlouva uzavřena dne 9.5.2019, jistina 39 579, 77 Kč, (v) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 1.3.2019, jistina 36 640,45 Kč, (vi) závazky u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 2.5.2019, jistina 23 747,40 Kč a smlouva uzavřena dne 21.1.2019, jistina 100 380,08 Kč, (vii) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 24.1.2019, jistina 78 342,18 Kč. **Účastník řízení tyto závazky nezjišťoval a nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti.**

<sup>151</sup> Z ISIR bylo zjištěno, že [redacted] podal dne 9.12.2019 návrh na povolení oddlužení, ze kterého bylo zjištěno, že žadatel předtím, než sjednal smlouvu o úvěru s účastníkem řízení dne 24.6.2019, měl sjednán (i) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 11.2.2019, jistina 139 648,72 Kč, (ii) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 4.2.2019, jistina 183 987,11 Kč, (iii) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 30.1.2019, jistina 68 407,44 Kč, (iv) závazek u společnosti [redacted], smlouva ze dne 18.2.2019, jistina 192 033,07 Kč, (v) závazek u společnosti [redacted], smlouva ze dne 21.1.2019, jistina 40 329,14 Kč. **Účastník řízení tyto závazky nezjišťoval a nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti.**

<sup>152</sup> Z ISIR bylo zjištěno, že [redacted] podala dne 8.1.2020 návrh na povolení oddlužení, ze kterého bylo zjištěno, že žadatelka předtím, než sjednala smlouvu o úvěru s účastníkem řízení dne 16.8.2019 měla sjednán (i) závazky u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 5.12.2018, jistina 1 537,22 Kč, smlouva uzavřena dne 29.3.2019, jistina 11 444,71 Kč, (ii) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 26.4.2019, jistina 33 295,00 Kč, (iii) závazky u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 4.3.2019, jistina 503 255,78 Kč, smlouva uzavřena dne 5.3.2019, jistina 5 816,29 Kč, (iv) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 30.1.2015, jistina 77 955,87 Kč, (v) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 6. 6. 2019, jistina 18 907,40 Kč, (vi) závazek u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 2.8.2019, jistina 18 259,00 Kč, (vii) závazky u společnosti [redacted], smlouva uzavřena dne 31.1.2019, jistina 8 920,00 Kč, smlouva uzavřena dne 17.4.2019, jistina 18 560,00 Kč. **Účastník řízení tyto závazky nezjišťoval a nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti.**

<sup>153</sup> Výzva k předložení podkladů ze dne 2.4.2020, č. j. 2020/044113/CNB/650.

<sup>154</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf.

135. Správní orgán zjistil, že celkem ve 24 případech ze vzorku byl smluvní vztah mezi účastníkem řízení a žadatelem o úvěr uzavřen před datem 3.8.2019. Z těchto 24 případů (i) byl výpis z registru REPI doložen ve 12 případech (zákazníci [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), (ii) v 8 případech (zákazníci [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) byl doložen neúplný výpis z registru REPI, který neobsahoval informace o závazcích žadatele o úvěr a (iii) ve 4 případech (zákazníci [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]) nebyl výpis z registru REPI doložen. Účastník řízení k tomu sdělil:<sup>159</sup> „*bohužel kompletním výpisem z Registru platebních informací nedisponujeme, neboť tyto nebyly administrativním pochybením příslušného pracovníka po provedení lustrace uloženy do systému.*“.

136. V 11 případech (zákazníci [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) ze vzorku byla smlouva o úvěru uzavřena po datu 3.8.2019 a výpis z registru REPI byl k těmto případům účastníkem řízení doložen.

137. Bylo zjištěno, že v 8 případech účastník řízení zohlednil<sup>160</sup> nulovou výši závazků žadatele o úvěr, a to i přesto, že podle doložených<sup>161</sup> informací z registru REPI

161 Viz výpis z registru REPI, přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED]  
[REDACTED], soubor *REPICreditReport* [REDACTED].pdf, složka [REDACTED], soubor  
*REPICreditReport* [REDACTED].pdf, složka [REDACTED], soubor  
*REPICreditReport* [REDACTED].pdf, složka [REDACTED], soubor  
*REPICreditReport* [REDACTED].pdf, složka [REDACTED], soubor  
*REPICreditReport* [REDACTED].pdf, složka [REDACTED], soubor

bylo zřejmé, že tito žadatelé o úvěr měli v době podání úvěrové žádosti otevřené smlouvy o úvěru, položka „Zbývající částka“, u jiných subjektů zapojených do REPI. Jedná se o tyto úvěrové případy<sup>162</sup>: [REDACTED] (7 314 Kč), [REDACTED] (15 768 Kč), [REDACTED] (5 699 Kč), [REDACTED] (10 000 Kč), [REDACTED] (62 436 Kč), [REDACTED] (22 202 Kč), [REDACTED] (125 521 Kč), [REDACTED] (10 000 Kč).

138. V dalších 3 případech (zákazníci [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]) účastník řízení nezohlednil všechny závazky žadatele o úvěr, vyplývající z registru REPI.
139. V úvěrovém případě [REDACTED] na dotaz správního orgánu<sup>163</sup> účastník řízení uvedl, že<sup>164</sup>: „Při vyhodnocení úvěruschopnosti v úvěrovém případě [REDACTED] ID: [REDACTED], byl doložen důchodový výměr z roku 2019 na částku 13.905,- Kč. K výši výdajů byly sděleny následující údaje - celkové náklady na provoz domácnosti (nájemné, inkaso, energie) ve výši 4.000,- Kč, souhrn měsíčních splátek závazků (zápůjčky, úvěry, leasingy) ve výši 2.000,- Kč, tj. celkem 6.000,- Kč. Tyto výdaje byly odečteny od doložených příjmů v částce 13.905,- Kč, čímž vznikla výsledná suma volných zdrojů ve výši 7.905,- Kč. Kontrolou úvěrového registru REPI bylo zjištěno, že žadatelka měla závazky po splatnosti ve výši 0,- Kč. Bylo tedy vycházeno z částky 2.000,- Kč na splátky závazků uvedené žadatelkou. Ve výsledné částce 7.905,- Kč volných zdrojů byla zahrnuta částka životního minima ve výši 3.410,- Kč, tedy žádost byla vyhodnocena jakožto způsobilá.“.
140. V úvěrovém případě [REDACTED] účastník řízení zahrnul<sup>165</sup> v hodnocení úvěruschopnosti na straně závazků částku ve výši 2 000 Kč. Správní orgán z informací z registru REPI<sup>166</sup>, kterými disponoval účastník řízení, zjistil, že celková zbývající částka nesplacených zůstatků z otevřených úvěrových smluv byla ve výši 27 945 Kč.
141. V úvěrovém případě [REDACTED] účastník řízení zahrnul<sup>167</sup> do hodnocení úvěruschopnosti na straně závazků částku 4 000 Kč. Podle informací z výpisu<sup>168</sup> z registru REPI činila celková zbývající částka nesplacených zůstatků z otevřených úvěrových smluv 109 190 Kč. Podle Protokolu s klientem byla zaznamenána celková výše stávajících dluhů 62 000 Kč.<sup>169</sup>

REPICreditReport [REDACTED] +.pdf, složka [REDACTED], soubor  
REPICreditReport [REDACTED] +.pdf.

<sup>162</sup> V závorce je uveden součet všech částek u položky „Zbývající částka“ u otevřených smluv dle doloženého výpisu z REPI

<sup>163</sup> Výzva k předložení podkladů ze dne 2.4.2020, č. j. 2020/044113/CNB/650.

<sup>164</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor  
Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf.

<sup>165</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka  
[REDACTED].screens, soubor [REDACTED] Protokol+PL.png.

<sup>166</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor  
REPICreditReport [REDACTED] +.pdf.

<sup>167</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka [REDACTED].screens,  
soubor [REDACTED] Protokol+PL.png.

<sup>168</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor  
REPICreditReport [REDACTED] +.pdf.

<sup>169</sup> Podle informací zveřejněných v Insolvenčním rejstříku bylo dne 21.11.2017 vydáno Usnesení o vzetí na vědomí splnění oddlužení [REDACTED].

142. V úvěrovém případě [REDACTED] účastník řízení zahrnul<sup>170</sup> v hodnocení úvěruschopnosti na straně závazků částku 5 000 Kč. Podle informací z výpisu<sup>171</sup> REPI činila celková zbývajících částka nesplacených zůstatků z otevřených úvěrových smluv 120 744 Kč.<sup>172</sup>
143. Z výše uvedeného plyne, že účastník řízení v 11 případech (zákazníci [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]) při posuzování úvěruschopnosti nedostatečně posuzoval informace o závazcích z registru platebních informací (REPI), když nezohlednil žádné, resp. všechny závazky, které měli v době podání úvěrové žádosti u jiných subjektů.

#### g) Nezohlednění závazků z podkladů

144. V 6 případech (zákazníci [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) ze vzorku byl/byly doložen/doloženy VBÚ, ze kterých jsou patrné závazky jednotlivých spotřebitelů, viz tabulka níže. Tato tabulka srovnává výši měsíčních splátek žadatele o úvěr, které byly účastníkem řízení zahrnuty do posouzení úvěruschopnosti žadatele (sloupec E) s výší závazků, kterou správní orgán zjistil z VBÚ žadatele o úvěr (sloupec F) a doplňuje informaci o závazcích žadatele o nově načerpané úvěry, resp. závazky (sloupec G), rovněž zjištěné správním orgánem z doložených výpisů z bankovního účtu jednotlivých žadatelů.

| A             | C                             | D                                            | E                                                                                                                               | F                                                                    | G                                                        |
|---------------|-------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Číslo smlouvy | Jméno a příjmení spotřebitele | Jakým dokladem byly závazky doloženy         | Výše měsíčních splátek žadatele v Kč zahrnutá účastníkem řízení do výpočtu volných zdrojů <sup>173</sup> v Protokolu s klientem | Zjištěná výše splátek dle VBÚ za měsíc celkem v Kč                   | Výše nově načerpaných úvěrů dle VBÚ v Kč celkem za měsíc |
| [REDACTED]    | [REDACTED]                    | VBÚ za listopad a prosinec 2018 a leden 2019 | 9 000                                                                                                                           | 11/2018 - 8 981<br>12/2018 - 8 981<br>1/2019 - 10 213 <sup>174</sup> | 1/2019 – 100 000 <sup>175</sup>                          |
| [REDACTED]    | [REDACTED]                    | VBÚ za červen a červenec 2019                | 12 000                                                                                                                          | 6/2019 - 5 353                                                       | 6/2019 - 17 121,45                                       |

<sup>170</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka [REDACTED], soubor [REDACTED].screens, soubor [REDACTED].protokol+PL.png.

<sup>171</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka [REDACTED], soubor REPICreditReport [REDACTED].pdf.

<sup>172</sup> Nad rámec výše uvedeného správní orgán upozorňuje, že podle informací zveřejněných v Insolvenčním rejstříku k [REDACTED] bylo dne 12. 2. 2018 vydáno Usnesení o vzetí na vědomí splnění oddlužení.

<sup>173</sup> Výpočet volných zdrojů v Protokolu s klientem představuje rozdíl mezi prohlášenými příjmy a celkovými výdaji a závazky žadatele o úvěr. V tomto sloupci jsou uvedeny údaje o výši závazků žadatele o úvěr, které účastník řízení zahrnul do výpočtu Volných zdrojů v Kč, resp. hodnocení úvěruschopnosti a vychází z údajů uvedených u této položky v Protokolu s klientem u jednotlivých úvěrových případů ze vzorku.

<sup>174</sup> Jedná se o tyto splátky závazků žadatele o úvěr dle výpisu za listopad 2018 - 5 711 Kč 1. splátka 11/2018, 3 270 Kč splátka na úvěrový účet [REDACTED], dle výpisu za prosinec 2018 - 5 711 Kč 1. splátka 11/2018, 3 270 Kč splátka na úvěrový účet [REDACTED], dle výpisu za leden 2019 - 2 720 Kč splátka [REDACTED], 3 270 Kč splátka na úvěrový účet [REDACTED], 4 223 Kč splátka [REDACTED]

<sup>175</sup> Jedná se o načerpaný úvěr od společnosti [REDACTED]

|        |        |                                    |       |                                                 |                                                    |
|--------|--------|------------------------------------|-------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
|        |        |                                    |       | 7/2019 - 11 140 <sup>176</sup>                  | 7/2019 -78 000 <sup>177</sup>                      |
| ██████ | ██████ | VBÚ za leden a únor 2019           | 0     | 1/2019 – 4 056<br>2/2019 – 4 056 <sup>178</sup> | 0                                                  |
| ██████ | ██████ | VBÚ za duben a květen 2019         | 1 500 | 4/2019 – 1 451 <sup>179</sup><br>5/2019 – 1 451 | 4/2019 – 50 000<br>5/2019 – 122 000 <sup>180</sup> |
| ██████ | ██████ | VBÚ za květen 2018 a prosinec 2018 | 0     | 5/2018 – 5 000<br>12/2018 – 4019 <sup>181</sup> | 0                                                  |
| ██████ | ██████ | VBÚ za únor 2019                   | 0     | 2/2019 - 9 599 <sup>182</sup>                   | 2/2019 – 42 500 <sup>183</sup>                     |

145. V úvěrovém případě ██████ byly doloženy VBÚ<sup>184</sup>, účet vedený u ██████ (výpisy za období listopad, prosinec 2018 a leden 2019). Z VBÚ za leden 2019 je patrné načerpání nového úvěru ve výši 100 000 Kč od společnosti ██████. Správní orgán dále zjistil, že žadatel o úvěr ██████ splácel v měsíci lednu 2019 měsíční výši splátek ve výši 10 213 Kč, což je o 1 213 Kč více než činí prohlášená výše jeho měsíčních závazků, kterou účastník řízení zahrnul<sup>185</sup> do hodnocení úvěruschopnosti žadatele o úvěr.
146. V úvěrovém případě ██████ byly doloženy VBÚ<sup>186</sup>, účet vedený u ██████ (výpisy za období červen a červenec 2019). Z VBÚ za měsíc červen 2019 je patrné načerpání nového úvěru (i) 7 000 Kč u společnosti ██████, (ii) 2 121,45 Kč u společnosti ██████, (iii) 8 000 Kč u společnosti ██████. Na výpisu za měsíc červenec 2019 je patrné načerpání nového úvěru (i) 10 000 Kč u společnosti ██████, (ii) 38 000

<sup>176</sup> Jedná se o tyto splátky závazků žadatelky: výpis z bankovního účtu z 6/2019 – 1 730 Kč ██████, 3 623 Kč ██████, 7/2019 – 1 197 Kč ██████, 1 730 Kč ██████, 2 614 Kč ██████, 2 250 Kč ██████, 1 890 Kč ██████, 1 459 Kč ██████.

<sup>177</sup> Jedná se o nově načerpané úvěry, na výpise za měsíc červen 2019 jsou to: 7 000 Kč ██████, 2 121,45 Kč ██████ a 8 000 Kč ██████ a na výpisu za měsíc červenec 2019 jsou to: 10 000 Kč ██████, 38 000 Kč ██████, 10 000 Kč ██████, 20 000 Kč ██████.

<sup>178</sup> Jedná se o splátku úvěru u společnosti ██████ na obou doložených bankovních výpisech.

<sup>179</sup> Jedná se o splátku úvěrů/anuitu ve výši 500 Kč a 951 Kč u společnosti ██████ na výpise z bankovního účtu za duben i květen roku 2019.

<sup>180</sup> Jedná se o načerpané úvěry (závazky) podle výpisu za měsíc duben 50 000 Kč od společnosti ██████ a dále dle výpisu za měsíc květen 2019 je to načerpaný úvěr ve výši 110 000 Kč od společnosti ██████ a 12 000 Kč od společnosti ██████.

<sup>181</sup> Jedná se o tyto splátky závazků: výpis z bankovního účtu za květen 2018 – 4 000 Kč splátka revolvingového úvěru u ██████, 1 000 Kč splátka úvěru ██████. Dle výpisu z bankovního účtu za měsíc prosinec 2018 se jedná o splátku úvěrů ve výši 500 Kč u společnosti ██████, 1 519 Kč splátka kontokorentního úvěru u ██████, splátka revolvingového úvěru ve výši 2 000 Kč u ██████.

<sup>182</sup> Jedná se o tyto splátky závazků dle výpisu za únor 2019: 5 750 Kč ██████, 519 Kč ██████, 1 840 Kč ██████, 1 490 Kč ██████.

<sup>183</sup> Jedná se o načerpání úvěrů dle výpisu za únor 2019: 8 000 Kč ██████, 4 500 Kč ██████, 30 000 ██████.

<sup>184</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka ██████, soubory ██████ vbu 1.19.pdf, ██████ vbu 11.18.pdf, ██████ vbu 12.18.pdf.

<sup>185</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka ██████, složka ██████, screens, soubor ██████ Protokol+PL.pdf.

<sup>186</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka ██████, soubory ██████ vbu 6.19.pdf, ██████ vbu 7.19.pdf.

Kč u společnosti [REDACTED], (iii) 10 000 Kč u společnosti [REDACTED], (iv) 20 000 Kč u společnosti [REDACTED].

147. [REDACTED] v telefonickém hovoru s účastníkem řízení ve věci úvěrové žádosti sdělila<sup>187</sup>, že měla negativní záznam v Bankovním registru klientských informací z důvodu splátek úvěrů hrazených po splatnosti. Účastník řízení k dotazu<sup>188</sup> správního orgánu, jak tyto informace prověřil, sdělil<sup>189</sup>, že „bylo vycházeno z výpisu z REPI, kde byla jako výše závazků o splatnosti uvedena částka 0,- Kč. Z tohoto důvodu bylo přihlédnuto k výše částky na splátky závazků uvedené žadatelkou, tj. 12.000,- Kč, která byla odečtena od zjištěných příjmů.“.
148. V úvěrovém případě [REDACTED] byly doloženy VBÚ za leden a únor 2019<sup>190</sup>, účet vedený u společnosti [REDACTED], ze kterých je patrná anuitní splátka úvěru ve výši 4 056 Kč u společnosti [REDACTED].
149. V úvěrovém případě [REDACTED] byly doloženy VBÚ za duben a květen 2019<sup>191</sup>, účet vedený u společnosti [REDACTED] (výpisy za období). Z VBÚ za měsíc duben 2019 je patrné načerpání nového úvěru (i) 50 000 Kč od společnosti [REDACTED], (ii) vyčerpání částky 9 058,66 Kč z kontokorentního úvěru na účtu u společnosti [REDACTED], Z VBÚ za květen 2019 je patrné načerpání úvěru (i) ve výši 110 000 Kč od společnosti [REDACTED] a (ii) 12 000 Kč od společnosti [REDACTED].
150. V úvěrovém případě [REDACTED] byly doloženy VBÚ za květen a prosinec 2018<sup>192</sup>, účet vedený u společnosti [REDACTED]. Z výpisu za měsíc prosinec 2018 jsou patrné splátky úvěrů (i) ve výši 500 Kč u společnosti [REDACTED], (ii) 1 519 Kč splátka kontokorentního úvěru u [REDACTED], (iii) splátka revolvingového úvěru ve výši 2 000 Kč u [REDACTED].
151. V úvěrovém případě [REDACTED] byl doložen VBÚ za měsíc únor 2019<sup>193</sup>, účet vedený u [REDACTED], ze kterého je patrná splátka úvěru (i) 5 750 Kč u společnosti [REDACTED], (ii) 519 Kč u společnosti [REDACTED], (iii) 1 840 Kč u společnosti [REDACTED], (iv) 1 490 Kč u společnosti [REDACTED] a dále nově načerpané úvěry ve výši (v) 8 000 Kč u společnosti [REDACTED], (vi) 4 500 Kč u společnosti [REDACTED] a (vii) 30 000 Kč u společnosti [REDACTED].
152. Na dotaz<sup>194</sup> správního orgánu, jak byly zohledněny při vyhodnocení úvěruschopnosti položky (výše částky a důvod platby) patrné z VBÚ v úvěrovém

<sup>187</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], složka Telefonáty, soubor IN311-NONE-20190807-111239-1565169159.695081.mp3.

<sup>188</sup> Výzva k předložení podkladů ze dne 2.4.2020, č. j. 2020/044113/CNB/650.

<sup>189</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslani\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf.

<sup>190</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubory Vypis\_z\_uctu\_[REDACTED]\_z\_20190131.pdf, Vypis\_z\_uctu\_[REDACTED]\_z\_20190228.pdf.

<sup>191</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], soubor [REDACTED] vbu\_4.19.pdf, [REDACTED] vbu\_5.19.pdf.

<sup>192</sup> Přijato ČNB dne 17.2.2020, č. j. 2020/027493/CNB/650, složka [REDACTED], [REDACTED] pob, soubor [REDACTED] vbu\_5.18.pdf, Výpis\_z\_bankovního\_účtu.pdf.

<sup>193</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor [REDACTED] vbu\_2.19.pdf.

<sup>194</sup> Výzva k předložení podkladů ze dne 2.4.2020, č. j. 2020/044113/CNB/650.

případě [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] účastník řízení sdělil<sup>195</sup>: „Položky (výše částky a důvod platby), které byly uvedeny ve výpisech z účtů, nebyly při výpočtu volných zdrojů v úvěrovém případě [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] zohledněny, neboť soukromé platby jsou nepravdivé a nahodilé a tvoří „neúvěrovou“ záležitost klienta. Při určování výše závazků bylo vždy vycházeno z výpisů z registru REPI a čestného prohlášení klienta, ve kterém po poučení o právních následcích výši svých závazků sdělil.“.

153. Lze tedy shrnout, že účastník řízení v 6 případech (zákazníci [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE]) disponoval informacemi o závazcích, resp. dlužích žadatele o úvěr patrných z doložených VBÚ, avšak tyto řádně nevyhodnotil a nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti.

### Právní kvalifikace a posouzení správního orgánu

154. Účastník řízení má povinnost před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele, a to na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných primárně od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Účastník řízení může poskytnout spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.
155. Účastník řízení je povinen informace poskytnuté spotřebitelem za účelem posouzení úvěruschopnosti ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, je-li to nutné, též použitím nezávisle ověřitelných zdrojů. Pro naplnění tohoto požadavku tedy poskytovatel spotřebitelského úvěru nemůže vycházet z pouhých prohlášení spotřebitele, která nejsou podepřena žádnými doklady.<sup>196, 197</sup>
156. Součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je také posouzení rozhodujících listin a vynaložení patřičného úsilí, aby byly zjištěny, řádně zohledněny a doloženy všechny potřebné skutečnosti, a to způsobem přiměřeným ve vztahu k poskytnutému typu produktu, který je spotřebitelským úvěrem ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru. Cílem tohoto postupu je pak vyhodnocení finančního rozpočtu žadatele, resp. vyhodnocení, přiměřenosti dostatečného příjmu žadatele a schopnosti plnit své závazky ze smlouvy o úvěru.
157. Spotřebitel musí mít k zajištění své výživy a ostatních základních osobních potřeb ve smyslu § 1 odst. 1 ZZEM k dispozici vždy každý měsíc alespoň částku

<sup>195</sup> Přijato ČNB dne 30.4.2020, č. j. 2020/057009/CNB/650, soubor *Reakce\_na\_vyzvu\_k\_zaslaní\_podkladu\_30.4.2020\_.pdf*.

<sup>196</sup> Srovnej: Rozsudek Soudního dvora Evropské unie, ze dne 18. prosince 2014 ve věci C-449/13 CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus.

<sup>197</sup> Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006 a Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015 (Nejvyšší správní soud judikoval k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí tak, že „věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními“).

odpovídající životnímu minimu jednotlivce podle ZŽEM, a to při respektování požadavku § 1 odst. 3 ZŽEM, podle něhož existenční minimum nezahrnuje nezbytné náklady na bydlení.

158. Po odečtení jednotlivých splátek již poskytnutých úvěrů, splátek aktuálně posuzovaného úvěru, dluhů vyplývajících z vykonávaných rozhodnutí (z exekucí), jakož i dalších dluhů, plateb nezbytných nákladů na bydlení a jiných pravidelných či očekávatelných běžných výdajů odlišných od výdajů na zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb ve smyslu § 1 odst. 1 ZŽEM, tedy musí spotřebiteli k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb zbýt měsíčně alespoň částka zákonem stanoveného životního minima jednotlivce, nejsou-li skutečné náklady potřebné k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb vyšší, což musí účastník řízení ověřit zejména v případech, kdy prohlášená výše výdajů na zajištění základních potřeb je vyšší než částky stanovené ZŽEM.
159. Účastník řízení v kontrolovaném období využíval informace z REPI. Správní orgán uvádí, že účastníkem řízení využívaný úvěrový registr REPI podává částečný obraz o finančním zatížení žadatele, kdy okruh subjektů kteří do registru zasílají informace je omezen a ke dni 26.3.2020 bylo do registru REPI zapojeno 25 subjektů.<sup>198,199</sup> Výpis z REPI neposkytuje účastníkovi řízení informace o měsíčním úvěrovém zatížení spotřebitele, respektive výši měsíčních splátek. Pokud účastník řízení věděl, že zákazník měl v minulosti problémy se splácením spotřebitelského úvěru, měl závazky zákazníka ještě pečlivěji ověřit.
160. Na základě výše uvedených skutečností má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 24.1.2019 do 3.12.2019 <sup>200</sup> při poskytování spotřebitelských úvěrů a při refinancování spotřebitelských úvěrů řádně neposuzoval úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když ze vzorku 35 úvěrových případů
- ad) a) v 1 případě (zákazník [REDACTED]) neměl k dispozici dostatečné informace o jeho příjmu,
  - ad) b) ve 2 případech zohlednil příjem, který nelze akceptovat jako příjem sloužící k úhradě dluhu ze smlouvy o úvěru, a to (i) u [REDACTED] příjem ve formě dávky pěstounské péče a (ii) u [REDACTED] příjem ve formě dávky státní sociální podpory (přídavek na dítě),
  - ad) c) v 8 případech (zákazníci [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) zohlednil nesprávnou výši příjmu, respektive výši příjmu (i) která neodpovídala

<sup>198</sup> BOHEMIA ENERGY entity s.r.o., Brodská plynárenská s.r.o., COMFORT ENERGY s.r.o., Comfort Money s.r.o., Creamfinance Czech, s.r.o., CreditPortal a.s., Dobrá Energie, s.r.o., EC Financial Services a.s., Emma's Credit s.r.o., Europe Easy Energy a.s., Fair Credit Czech s.r.o., Go Inxex Finance s.r.o., J&T Leasingová společnost a. s., Maxim Energy, a.s., Money Store s.r.o., OPR-Finance s.r.o., Orange finance s.r.o., PRONTO CREDIT s.r.o., Provident Financial s.r.o., Silverside Czech, s.r.o., SIM PŮJČKA s.r.o., Via SMS s.r.o., Viva Credit s.r.o., X Energie s.r.o., Zaplo Finance s.r.o.

<sup>199</sup> Informace čerpány z Informačního Memoranda Registru REPI, dostupný na <https://www.repi.cz/>. Informace o subjektech, které jsou zapojeny do registru REPI byly získány z webových stránek registru REPI dostupné na <https://www.repi.cz/seznam-uzivatelu/>, a to ke dni 26.3.2020 viz printscreen webových stránek *Registr\_REPI\_uzivatelé\_26032020.jpeg*, *Registr\_REPI\_uzivatelé\_2.jpeg*, *Registr\_REPI\_uzivatelé\_3.jpeg*, *Registr\_REPI\_uzivatelé\_4\_26032020.jpeg*.

<sup>200</sup> data uzavření úvěrových smluv

ad) d) ve 29 případech (zákazníci

) účastník řízení při zohlednění výdajů

ad) e) ve 3 případech (zákazníci ██████████, ██████████, ██████████) při posuzování úvěruschopnosti zákazníků nevycházel z nezbytných, spolehlivých a dostatečných informací o jejich výdajích a informace, kterými disponoval, nedostatečně posuzoval,

ad) g) v 6 případech (zákazníci [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) disponoval informacemi o závazcích, resp. dlužích žadatele o úvěr patrných z doložených VBÚ, avšak tyto řádně nevyhodnotil a nezohlednil při posouzení úvěruschopnosti,

**iii. Podmínky činnosti osoby oprávněné poskytovat spotřebitelský úvěr**

- 40

163. Účastník řízení k činnosti osob uvedených na seznamu pracovníků,<sup>201</sup> doložil<sup>202</sup> pracovní smlouvy, osvědčení o úspěšném vykonání odborné zkoušky, prohlášení o odborné způsobilosti a dovednosti, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a výpis z rejstříku trestů.
164. Správní orgán zjistil, že osoby uvedené v seznamu pracovníků, které pracovaly/pracují v zákaznickém oddělení a oddělení schvalování, jsou pracovníky ve smyslu § 3 odst. 1 písm. h) zákona o spotřebitelském úvěru.
165. Účastník řízení dále doložil<sup>203</sup> vyplněnou přehledovou tabulku všech spotřebitelských úvěrů, které byly sjednány v kontrolovaném období, kde ve sloupci s názvem „Jméno a příjmení osoby, která provedla posouzení úvěruschopnosti“ je vždy uvedeno jméno pracovníka zákaznického oddělení, který na základě posouzení úvěruschopnosti doporučil žádost o úvěr ke schválení a předal ji na oddělení schvalování.<sup>204</sup>
166. Správní orgán provedl kontrolu doložené dokumentace a zjistil skutečnosti uvedené v tabulce níže.

| Jméno a příjmení pracovníka   | Den sjednaného nástupu do práce (zdroj: pracovní smlouva) | Datum úspěšného vykonání odborné zkoušky (zdroj osvědčení o úspěšném vykonání odborné zkoušky podle zákona o spotřebitelském úvěru) | Období, kdy pracovník vykonával činnost spojenou s poskytováním spotřebitelského úvěru, pro které účastník řízení nedoložil osvědčení o úspěšném vykonání odborné zkoušky podle zákona o spotřebitelském úvěru |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ██████████, rozená ██████████ | 18.2.2019                                                 | 13.6.2019                                                                                                                           | 18.2.2019 – 12.6.2019                                                                                                                                                                                          |
| ██████████                    | 18.3.2019                                                 | 20.8.2019                                                                                                                           | 18.3.2019 – 19.8.2019                                                                                                                                                                                          |
| ██████████                    | 13.5.2019                                                 | 20.8.2019                                                                                                                           | 13.5.2019 – 19.8.2019                                                                                                                                                                                          |

167. ██████████, rozená ██████████, ██████████ a ██████████ působili v kontrolovaném období jako pracovníci zákaznického oddělení, a to na pozici referent zákaznického oddělení.
168. Správní orgán z vyplněné přehledové tabulky,<sup>205</sup> ze sloupce s názvem „Jméno a příjmení osoby, která provedla posouzení úvěruschopnosti“, zjistil, že ██████████

<sup>201</sup> Přijato ČNB dne 15.1.2020, č. j. 2020/008028/CNB/650, soubor 1\_Popis\_organizacni\_struktury.pdf.

<sup>202</sup> Přijato ČNB dne 11.2.2020 č. j. 2020/024725/CNB/650, soubor ██████████\_Smlouva.pdf, č. j. 2020/024728/CNB/650 soubor ██████████\_Smlouva.pdf, č. j. 2020/024729/CNB/650, soubor ██████████\_Smlouva.pdf. Přijato ČNB dne 27.2.2020, č. j. 2020/033542/CNB/650, soubor ██████████\_cestne\_prohlaseni.pdf, ██████████\_doklad\_vzdelani.pdf, ██████████\_vypis\_RT.pdf. Přijato ČNB dne 27. 2. 2020, č. j. 2020/033545/CNB/650, soubor ██████████\_cestne\_prohlaseni.pdf, ██████████\_doklad\_vzdelani.pdf, ██████████\_vypis\_RT.pdf, ██████████\_cestne\_prohlaseni.pdf.

<sup>203</sup> Přijato ČNB dne 15.1.2020, č. j. 2020/008028/CNB/650, soubor priloha\_738019072\_0\_Priloha-\_vyzvy\_\_1\_SIM\_Pujcka.xlsx, list Seznam – SIM MINI.

<sup>204</sup> Přijato ČNB dne 13.5.2020, č. j. 2020/060266/CNB/650, soubor Reakce\_na\_vyzvu\_ze\_dne\_6.5.2020.pdf.

<sup>205</sup> Přijato ČNB dne 15.1.2020, č. j. 2020/008028/CNB/650, soubor priloha\_738019072\_0\_Priloha-\_vyzvy\_\_1\_SIM\_Pujcka.xlsx, list Seznam – SIM MINI.



174. Výchozím předpokladem pro uložení pokuty za přestupky je skutečnost, že správní orgán prokázal, že ke spáchání přestupku ze strany účastníka řízení skutečně došlo. V posuzovaném případě správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil porušení povinností stanovených v zákoně o spotřebitelském úvěru a naplnil pojmové znaky přestupků tak, jak je uvedeno výše v tomto odůvodnění, tj. dopustil se výše uvedených přestupků.
175. Přestupkový zákon umožňuje uložení alternativních druhů trestů (např. napomenutí) a popř. modifikaci trestu (např. podmíněné upuštění od uložení správního trestu). S ohledem na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, však nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání ani modifikace trestu v úvahu. Jako nejefektivnější prostředek, který zajistí splnění individuálně a generálně preventivního i represivního účelu sankce, se v daném případě jeví uložení pokuty.
176. Při stanovování výše pokuty se správní orgán řídil zásadami uvedenými v § 37 přestupkového zákona, povahu a závažnost přestupku posoudil podle § 38 přestupkového zákona, a přihlédl ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem ve smyslu § 39 a § 40 přestupkového zákona. Zároveň správní orgán přihlédl k obecným právním zásadám, zejména k zásadě individualizace sankce a k zásadě legitimního očekávání.
177. **Povaha a závažnost přestupku** je v posuzovaném případě dána zejména významem zákonem chráněného zájmu, tedy objektu přestupku, způsobem spáchání přestupku a významem a rozsahem následku přestupku.
178. Správní orgán uvádí, že jednání účastníka řízení, za které správní orgán ukládá sankci tímto rozhodnutím, ohrožuje především **primární zájem chráněný zákonem o spotřebitelském úvěru**, tedy zájem, aby spotřebitelům nebyly poskytovány úvěry, které nejsou tyto spotřebitelé s to splácet. Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zájem na ochraně spotřebitelů na trhu spotřebitelských úvěrů, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti. Správní orgán považuje výše uvedené zájmy v oblasti regulace poskytování spotřebitelských úvěrů za velmi významné, a proto hodnotí společenskou škodlivost jednání účastníka řízení jako velmi vysokou.
179. Co se týče **následků**, resp. **účinků** způsobených protiprávním jednáním, k naplnění skutkové podstaty příslušných přestupků dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku zákazníků či nikoli, škodlivý následek netvoří znak skutkové podstaty těchto přestupků. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností za natolik závažné, že k odpovědnosti za příslušný přestupek není třeba vzniku přímé škody. Případné způsobení majetkové újmy jako účinku přestupku tak sice není podmínkou pro vznik odpovědnosti za delikt ní jednání účastníka řízení, bylo by však bráno jako zásadně přitěžující okolnost. Správní orgán proto vznik škody nezkoumal a při úvaze o výši pokuty zohlednil skutečnost, že v souvislosti s vytýkaným jednáním nebyl u nikoho vznik škody ve smyslu hmotné újmy prokázán.
180. K možné **liberaci** účastníka řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona správní orgán uvádí, že účastník řízení neprokázal, že vynaložil veškeré

úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupkům uvedeným v tomto rozhodnutí zabránil. Správnímu orgánu nejsou známy žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by účastník řízení vyvinul dostatečné úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem o spotřebitelském úvěru.

181. Co se týká majetkových poměrů účastníka řízení, k 31.12.2020 vykazoval vlastní kapitál ve výši 22 735 000 Kč a k 31.12.2020 vykázal účastník řízení výsledek hospodaření ve výši - 6 659 000 Kč. K 31.12.2021 vykazoval účastník řízení vlastní kapitál ve výši 20 743 000 Kč, výsledek hospodaření k témuž dni vykázal účastník řízení ve výši - 1 992 000 Kč. Správní orgán vzal dále v potaz objem poskytnutých spotřebitelských úvěrů. V roce 2019 byl objem poskytnutých úvěrů 21 259 000 Kč, v roce 2020 činil 5 317 500 Kč a v roce 2021 byl objem poskytnutých spotřebitelských úvěrů 0 Kč, tj. neposkytl žádný spotřebitelský úvěr<sup>209</sup>.
182. Jako k okolnosti, za níž byly přestupky spáchány, přihlédl správní orgán především ke skutečnosti, že porušení zákona upravujícího práva a povinnosti při poskytování spotřebitelského úvěru mělo u účastníka řízení u přestupku ad ii) systémový charakter. U těchto spáchaných porušení účastníkem řízení tak nelze v žádném případě hovořit o ojedinělosti a správní orgán byl nucen k této skutečnosti přihlédnout jako k **přítěžující okolnosti**.
183. Jako **okolnost polehčující** hodnotí správní orgán skutečnost, že s účastníkem řízení nebylo dosud žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu správním orgánem vedeno a účastník řízení nebyl za žádný přestupek trestán.
184. Při úvaze o konkrétní výši pokuty vzal správní orgán v úvahu jak represivní, tak preventivní účinek ukládané pokuty, když cílem ukládané pokuty je nejen potrestat účastníka řízení, ale též odradit ho od dalšího takového jednání. Správní orgán má za to, že **pokuta ve výši 1 000 000 Kč**, je s ohledem na závažnost jednání účastníka řízení a s ohledem na represivní a preventivní účinek tohoto příkazu přiměřená. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy má za následek uložení peněžitého postihu. Správní orgán je toho názoru, že uložená výše pokuty nebude mít takový dopad do majetkové sféry účastníka řízení, aby byl znemožněn nebo ohrožen jeho další provoz.
185. Ustanovení § 90 odst. 1 přestupkového zákona ve spojení s ustanovením § 150 odst. 1 správního řádu umožňuje správnímu orgánu v řízení z moci úřední uložit povinnost formou písemného příkazu, a to jako první úkon v řízení. Správní orgán přistoupil k vydání příkazu, neboť v tomto případě považuje skutková zjištění za dostatečná.
186. Ze všech výše uvedených důvodů pak správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.

---

<sup>209</sup> Tato informace plyne z Ročního výkazu činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů za rok 2021, který účastník řízení správnímu orgánu zaslal.

## POUČENÍ

Proti tomuto příkazu lze podat odpor dle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu u sekce licenčních a sankčních řízení České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to do 8 dnů ode dne doručení tohoto příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje. Zpětvzetí odporu není přípustné. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím. Pro případ podání odporu správní orgán účastníka řízení poučuje v souladu s § 80 odst. 2 přestupkového zákona o jeho právu požádat o nařízení ústního jednání. Správní orgán není návrhem účastníka řízení ve věci nařízení ústního jednání vázán a ústní jednání nařídí, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci, nebo pro uplatnění práv účastníka řízení.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.  
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení  
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská  
ředitelka odboru sankčních řízení  
podepsáno elektronicky